

Kääntäjä

ÖVERSÄTTAREN

Palvelumuotoilu ja markkinointi käännösallalla

Kääntämisen ja tulkkauksen
opintouudistus

Sano se saameksi

Myyttinen kala
Arabiantaja Maria Pakkala

Annus horribilis?

Heikki Karjalainen

2016 loppui, ja monien mielestä se on pelkäänsä hyvä asia. Näin jälkikäteen katsoen **David Bowien** kuolema heti tammikuussa tuntui määrävän suunnan koko loppuvuodelle. Brexit löi lisää löylyä kiukaalle ja viimeisenä niittinä **Donald Trump** valittiin marraskuussa Yhdysvaltain presidentiksi. Vain muutamia esimerkkejä vuoden tapahtumista mainitakseni.

Kääntäjillä ja tulkeilla meni onneksi vähän paremmin. Valtionhallinnon käännöspalvelujen kilpailutuksen eteen on tehty niin kovasti töitä, että toivottavasti tulostakin syntyy, ja kirjallisuuden kääntäjiä ilahduttaa lainauskorvauksen nostaminen pohjoismaiselle tasolle vuodesta 2017 alkaen. Av-kääntäjien ahdinko sen sijaan vain jatkuu, valitettavasti. Onneksi jotain merkkejä on sentään siitä, että katsojat ovat saaneet tarpeekseen ala-arvoista halpakäännöksistä. Yliopistojen kustannusleikkaukset tekivät vuodesta vaikean myös opettajille ja tutkijoille.

Mitä oman liittomme vuoteen tulee, sääntömuutos nytkähti – toivottavasti ratkaisevasti – eteenpäin, kun uudet säännöt hyväksyttiin syyskokouksessa eloisan keskustelun jälkeen. Todella hienoa, että konsensus saavutettiin. Demokraattisessa prosessissa voi olla omat hankaluutensa, mutta jos sillä pystytään sitouttamaan kaikki osapuolet tehtyihin ratkaisuihin, silloin päätöksentekoon kulunut aika on käytetty hyvin.

Suomen täyttäessä 100 vuotta myös SKTL osallistuu juhlintaan järjestämällä *Suomi kääntää – 100 vuotta käännettyä suomea* -luentosarjan yhdessä kääntämistä ja tulkkausta opettavien yliopistojen ja Diak-ammattikorkeakoulun sekä muiden alaa lähellä olevien tahojen kanssa. Ensimmäinen luento pidettiin jo 17.1. Vaasassa. Lisää tietoa löytyy liiton internet-sivuilta. (http://www.kotus.fi/ohjeet/suomen_kielen_lautakunnan_suosituksia/suosituksiset/internet_tai_internet)

Tänä vuonna järjestetään myös FIT:n maailmankongressi, tällä kertaa Brisbanessa. Australia on kaukana, mutta lähtijöille matka on varmasti vaivan arvoinen. Totuttuun tapaan maailmankongressia varten voi hakea matka-apurahaa Kopiostovaroista.

Vuodesta 2017 tulee merkittävä kaikille suomalaisille ja Suomessa asuville, niin kääntäjille ja tulkeille kuin kaikille muillekin. Jokainen meistä voi vaikuttaa siihen, että vuodesta tulee parempi kuin edellinen.

Kirjoittaja on Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton puheenjohtaja.

Annus horribilis?

Heikki Karjalainen

År 2016 är över och många tycker att det bara är bra. Så här i efterskott verkar det som om **David Bowies** död i januari skulle ha angett riktningen för resten av året. Brexit gjorde ont värre och som den sista spiken i kistan valdes **Donald Trump** i november till USA:s president. Bara för att nämna några av årets händelser.

För översättarna och tolkarna var året lyckligtvis lite bättre. Konkurrensutsättningen av statsförvaltningens översättningstjänster orsakade mycket arbete, och nu får man bara hoppas att arbetet ger resultat. Litteraturoversättarna gläds åt att utlåningsersättningen höjdes till nordisk nivå från början av 2017. De audiovisuella översättarnas situation är däremot fortsättningsvis svår, tyvärr. Lyckligtvis tyder ändå vissa tecken på att tittarna har fått nog av undermåliga, billigt producerade översättningar. På universiteten medförde kostnadsnedskärningarna att året blev tungt även för lärarna och forskarna.

När det gäller vårt eget förbund tog stadgeändringen ett steg framåt under året, förhoppningsvis på ett avgörande sätt, då de nya stadgarna efter en livlig diskussion godkändes på höstmötet. Det var fint att nå samförstånd. En demokratisk process kan vara besvärlig, men om den leder till att alla parter förbinder sig till slutresultatet så är den tid som beslutsfattandet tagit väl använd.

När Finland i år fyller 100 år deltar också Finlands översättar- och tolkförbund i firandet genom att arrangera föreläsningsserien *Finland översätter – 100 år av översatt finska* tillsammans med de universitet som har undervisning i översättning och tolkning samt yrkeshögskolan Diak och andra branschnära aktörer. Den första föreläsningen hölls redan den 17 januari i Vasa. Mer information finns på förbundets webbplats.

I år arrangerar också FIT sin världskongress, denna gång i Brisbane. Australien ligger långt borta, men för deltagarna är resan säkert mödan värd. Lika som tidigare år kan Kopiostomedel även i år sökas för resestipendier till världskonferensen. År 2017 kommer att bli ett betydelsefullt år för finländarna och alla som bor i Finland, såväl för översättare och tolkar som för alla andra. Var och en av oss kan bidra till att göra detta år bättre än följande.

Skribenten är ordförande för Finlands översättar- och tolkförbund.
Översättning: Annica Törmä

ISSN 0356-4649

Julkaisija:

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto –
Finlands översättar- och tolkförbund ry

Päätoimittaja:

Heikki Karjalainen
heikki.karjalainen@sktl.fi

Toimitussihteeri:

Maarit Laitinen,
maarit.laitinen@sktl.fi

Taitto:

PPD Studio

Ulkoasu:

More Business Services Oy,
www.morebiz24.com

Painopaikka:

Painotalo Plus Digital, Lahti

Painos: 2 700 kpl

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa.

Toimituskunta:

Kristiina Antinijuntti, Juha Eskelinen, Jenni Kaven, Roosa Pohjalainen, Martta Ponto, Annica Törmä ja Mili Viita.

Ilmoitushinnat: www.sktl.fi

Tilaushinta 2017

Muulle kuin SKTL:n jäsenille:
55 euroa (kotimaa), 65 euroa (ulkomaat)

Kannen kuva:

© Pixabay

Kirjoittajan omalla nimellä julkaistuista kirjoituksista vastaa kirjoittaja.

Ilmoitusten sisällöstä vastaa ilmoittaja.

Nimikilpailu uudelle verkkojulkaisulle

Kääntäjä-Översättaren-lehti alkaa julkaista artikkeleita myös paperisen lehden ilmestymisen välillä osoitteessa www.sktl.fi.

Keksi uudelle verkkojulkaisulle nimi, joka liittyy jollakin tavalla Kääntäjä-lehteen ja voita kirjepalkinto.

Ehdotuksia voi lähettää osoitteeseen **tiedotus@sktl.fi** ystävänpäivän aamuun mennessä, eli ehdotusten tulee olla perillä viimeistään 14.2. klo 10.00.

Tässä numerossa mm.:

- 5 Tulkkeja tarpeeseen
- 7 Ison Pyörän kyydissä
- 9 Norjaan tulkkauksen bachelor
- 10 Julkishallinnon palsta: Oikeustulkkipäätösten ensiaskeleet
- 11 Oikeustulkkipäätösten erikoistumiskoulutuksen kautta
- 12 Palvelumuotoilu käännösosalalla
- 14 Markkinointi käännösosalalla
- 15 Sano se saameksi
- 17 Arabiantaja Maria Pakkala: Tuhat ja yhden työn tarinat
- 20 Studia Generalia: Tietokirjojen kääntäminen ja suomalainen sivistys
- 22 Myyttinen kala
- 26 Apuraha kirjan käännöspalkkiona
- 29 11 kysymystä: Reita Lounatvuori
- 31 Kopiosto-hakuilmoitus
- 32 Kutsu sääntömääräiseen kevätkokoukseen/
Kallelse till ordinarie vårmöte

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto (SKTL) on vuonna 1955 perustettu kääntäjien ja tulkkien aatteellinen etujärjestö. Liiton tavoitteena on mm. edistää laatua ja ammattimaisuutta kääntämisen ja tulkkauksen alalla.
Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto
www.sktl.fi

TULEVIA TAPAHTUMIA

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sääntömääräinen kevätkokous Vaasassa
18.3. klo 13.00.
Lue lisää s. 32.

Käännöskirjallisuuden Agricola- ja Hollo-palkintojen kärkiehdokkaat julkistetaan Kallion kirjastossa (Viides linja 11, Helsinki) 22.3. klo 16.00

Käännöskirjallisuuden Agricola- ja Hollo-palkintojen jako (Hallituskatu 1, Helsinki)
7.4. klo 14.00

Seuraava Kääntäjä ilmestyy
10.5. Aineistopäivä 12.4.

XV Kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen symposiumi Vaasan yliopisto
21.–22.4. Lue lisää s. 30.

XXI FIT:n maailmankongressi Brisbanessa Australiassa
3.–5.8.

Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari Vaasassa
12.–13.10.

Yrittäjävähennys otettu käyttöön vuoden 2017 alusta

Uudistus asettaa erilaiset yritys-
muodot verotuksessa enemmän
samalle viivalle.
Yrittäjävähennys on viisi prosent-
tia toiminimien, avointen
yhtiöiden ja kommandiitti-
yhtiöiden tulosta. Käytännössä se
merkitsee noin kahden prosentin
kevennystä yrittäjien verotukseen.
Lisätiedot: www.yrittajat.fi

SKTL:n hallitus vuonna 2017

Puheenjohtaja:
Heikki Karjalainen
heikki.karjalainen@sktl.fi

Varapuheenjohtaja, Tampereen
paikallisosaston puheenjohtaja:
Sirpa Alkunen
sirpa.alkunen@sktl.fi

Yleisedustaja:
Ruta Rannat
ruta.rannat@sktl.fi

Yleisedustaja:
Juhana Korhonen
juhana.korhonen@sktl.fi

Kirjallisuuden kääntäjien
jaoston puheenjohtaja:
Oona Timonen
kirjallisuudenskaantajat@sktl.fi

Asiatekstinkääntäjien jaoston
puheenjohtaja:
Ruth Jakobson
asiatekstinkaantajat@sktl.fi

Av-kääntäjien jaoston
puheenjohtaja:
Jarkko Lehtola
av-kaantajat@sktl.fi

Tulkki- jaoston puheenjohtaja:
Laura Minkkinen
tulkit@sktl.fi

Opettajien ja tutkijoiden
jaoston puheenjohtaja:
Ritva Hartama-Heinonen
opettajat@sktl.fi

Tampereen paikallisosaston
edustaja hallituksessa:
Pia von Essen
pia.vonessen@sktl.fi

Turun paikallisosaston
puheenjohtaja:
Aulikki Vuola, turku@sktl.fi

Vaasan paikallisosaston
puheenjohtaja:
Tarja Siren, vaasa@sktl.fi

Käännöstieteen professorina Tampe-
reen yliopistossa 1.8.2016 aloittanut
Kaisa Koskinen piti juhla-
luentonsa *Translatorinen toiminta ja
sen tutkimus* 7.12.2016.

*”Päivittäisestä tekstimassasta
noin 1/3 on käännettyä.
Lukemiseen ja silmäilyyn
käytetystä ajasta noin 40 %
käytetään käännösten lu-
kemiseen. (Paloposki 2006,
Mäkisalo 2006, Vihonen ja Salmi 2007 ja Salmi 2011)”*

Luento on katsottavissa oheisen linkin kautta:
<https://moniviestin.uta.fi/videoit/ltl/kurssit-2016/juhla-luennot-7-12.2016/sari-kivisto-ja-kaisa-koskinen>

Turun yliopiston tuore monikielisen käännösviestin-
nän professori **Kristiina Taivalkoski-Shilov** piti
professoriluentonsa *Ihmisen korvaamattomuudesta
kaunokirjallisuuden kääntämis-
sä: esimerkkinä moniäänisyyden
välittäminen kertovissa teksteissä*
1.1.2017. Luento julkaistaan
SKTL:n verkkosivuilla, ja siitä
tulee juttu Kääntäjään 2/2017.

*”Kun konekääntimiä
voidaan räätälöidä
tiettyjä tekstityyppejä
varten (Koponen 2016),
voidaanko niitä kehittää myös kaunokirjallisuuden
kääntämiseen? Siirrytäänkö käännöskirjallisuudessakin
vähitellen koneen tekemän raakakäännöksen ja ihmi-
sen jälkiedittämisen yhdistelmään? Mitä silloin tapahtuu
kirjallisuudelle ja kulttuurille?”*

Kuva: Andrey Shilov

Kääntäjä-lehden uusi avustaja Martta Ponto

Martan terveiset lehden lukijoille:

Olen valmistumisen partaalla tasapainoileva englannin kääntämisen maisteriopiskelija Helsingin yliopistossa. SKTL:n toimintaan tutustuin ollessani toimistolla työharjoittelijana syksyllä 2014. Olen toiminut pitkään ainejärjestölehdessämme, kirjoitellut aikaisemminkin Kääntäjään ja sivuaineenani on viestintä, joten Kääntäjän avustajana toimiminen on erittäin mieluisa tehtävä!

Järjestöviestinnän lisäksi omaa alaani on tietysti myös käännösviestintä. Erityisen kiinnostaviksi koen lain ja hallinnon alan käännökset, mutta kaikenlainen kielten ja kulttuurien välinen kommunikaatio on mielestäni kiehtovaa. Tänä keväänä viimeistelen graduani ja valmistun maisteriksi. Tästä johtuen opiskelijanäkökulma on tuoreena mielessäni, mutta työelämään siirtyminenkin on ajankohtaista.

Minua saa nykäistä hihasta ja antaa vinkkejä aiheista, joista haluaisit Kääntäjässä lukea!

Sähköposti: martta.ponto@gmail.com

Tulkkeja tarpeeseen

Diakonia-ammattikorkeakoulussa eli Diakissa on voinut suorittaa ainoana Suomessa asioimistulkkauksen amk-koulutuksen vuodesta 2011 asti. Tulkki (AMK) -tutkinnon suorittaneita asioimistulkkeja on siis jo työelämässä, mutta tutkinnon sisältö ei kuitenkaan ole välttämättä kaikille tuttu, joten tämä juttu toimii hyvänä esittelynä koulutukseen.

Kyseessä on siis tulkin AMK- eli alempi korkeakoulututkinto, joka on 3,5 vuotinen monimuoto-opetuksena toteutettava koulutus. Tutkinnon pohjalta voi jatkaa opin-tojaan esimerkiksi yliopistossa tai siirtyä työelämään. Opiskelijat voivat osallistua kontaktiopetukseen miltä tahansa Diakin kampukselta,

Tulkkauksen lehtori Mari Vainikka tutustuttaa asioimistulkkauksen opiskelijoita myös konferenssitulkin työvälineisiin Diakin Kalasataman kampuksella.

mutta koko ryhmä kokoontuu Helsinkiin kerran tai kahdesti lukukaudessa. Opiskelijoiden aiempi tausta on vaihteleva: osalla pohjana on toisen asteen koulutus, kun taas osalla on vankka työkokemus tulkkaamisesta. Kielivalikoimaan kuuluvat arabia, kiina (mandariini), kurdi (soranin murre), persia, somali, thai, turkki ja vietnam. Toisena työkielenä on aina suomi.

Tutkintoon kuuluu mm. työkielten opiskelua, tulkkaamisen harjoittelua, kääntämistä ja kulttuuriopintoja. Erilaisiin tulkkausympäristöihin tutustutaan aihealueittain, ensimmäisenä vuonna opiskelijat käyvät läpi kasvatus- ja opetusalan tulkkausta, myöhemmin tulkkaamista sosiaali-, terveys- ja oikeusaloilla sekä maahanmuuttoasioissa. Opiskelijat opiskelevat puhe- ja kirjoitusviestintää, yrittäjyysopintoja ja tulkin ammattietiikkaa.

Lisäksi jokaiseen opiskeluvuoteen kuuluu harjoittelujakso, joka suoritetaan tulkkausyrityksissä kokeneen tulkin opastuksella. Tärkeänä tavoitteena onkin se, että tulkkiopiskelijat eivät joutuisi liian pian liian haastaviin tulkkaustilanteisiin. Diakin tulkkauksen, kielten ja viestinnän koulutuspäällikkö **Raija Roslöf** kertoo, että viime vuoden kasvanut maahanmuutto oli haastava tilanne tulkkausopetukselle, koska opiskelijoita olisi lisääntyneen tulkkaustarpeen vuoksi haluttu töihin liian aikaisessa vaiheessa opintoja. Diak kuitenkin tukee sitä, että tulkkiopiskelijoiden annetaan harjoitella tarpeeksi ohjauksen alaisena, jotta työelämässä tarvittavat taidot karttuvat, tulkkauksen laatu varmistuu ja tulkkauspalvelun asiakkaiden oikeusturva toteutuu.

Oppilaitoksena Diak tekee mielellään yhteistyötä yritysten kanssa niin pienten kuin suurten hankkeiden tai tarpeiden kautta. Roslöfin mukaan opiskelijat tekevät usein suoraan alan yrityksiin liittyviä opinnäytetöitä, mikä motivoi opiskelijaa, antaa yritykselle uutta tuoretta tietoa, materiaalia, koulutusta tai muita kehittämisideoita. Tästä hyötyvät kaikki toimijat, joten Roslöf rohkaiseekin yrityksiä ottamaan yhteyttä yhteistyön merkeissä.

Koulutukseen haetaan yhteishaun kautta. Asioimistulkkauksen koulutukseen voi osallistua kaikilta Diakin kampuksilta eli Helsingistä, Pieksämäeltä, Porista, Oulusta ja Turusta. Kiinnostuneet löytävät lisätietoa osoitteesta yhteishaku.diak.fi. Lisäksi opintojaksoja tarjotaan avoimen ammattikorkeakoulun kautta myös ulkopuolisille henkilöille, joten sitäkin kautta esimerkiksi yritykset voivat kasvattaa henkilöstönsä tulkkausosaamista.

Asioimistulkkauksen opiskelijat tutustuvat simultaanitulkkaukseen tekemällä muistamisharjoituksia ja kokeilemalla tulkkaamista vuorotellen tulkkauskopeissa.

Asioimistulkkauksen opiskelijat tutustuvat opinnoissaan kaikenlaisiin tulkkausympäristöihin, kuten konferenssitulkin tulkkauskoppiin.

Teksti ja kuvat: Martta Ponto

Ison Pyörän kyydissä

– kääntämisen ja tulkkauksen opintouudistus Helsingin yliopistossa

Kääntämisen ja tulkkauksen opintoja muutetaan Helsingin yliopiston toteuttaessa Iso Pyörä -opintouudistustaan ensi syksystä lähtien. Varsinainen kääntäminen ja tulkkaus alkavat tulevaisuudessa maisterivaiheessa, koska alemmasta korkeakoulututkinnosta halutaan laaja-alaisempi.

Kääntämisen ja tulkkauksen opiskelu ennen ja nyt

Aluksi on tarpeen taustoittaa kääntämisen ja tulkkauksen yliopistokoulutuksen lähihistoriaa. Aiemmin oli mahdollista hakea suoraan kääntämisen oppiaineisiin erillisellä pääsykokeella, jolloin kääntämisen opinnot alkoivat heti ensimmäisenä syksynä. Osa kandidivaiheen kursseista oli yhteisiä filologiain kanssa, mutta suurimmalla osalla kursseista opiskeltiin kääntäjäopiskelijakollegoiden seurassa nimenomaan kääntämistä ja tulkkausta. Ensimmäisenä vuonna alkoivat myös kääntäjille suunnatut suomen opinnot.

Seuraavaksi uudistuivat pääsykokeet kandidiohjelmaan: hakijat hakivat kieliaineisiin käännösaineiden sijaan. Pääsykokeen läpäisseet kävivät erillisen kurssin, jonka loppukokeen tai -esseen perusteella valittiin kääntämisen oppiaineiden opiskelijat. Kääntämisen opiskelu alkoi ensimmäisen vuoden kevätlukukaudella.

Nykyinen uudistus

Tässä uusimmassa muutoksessa kääntämisaineiden kandidit yhdistyvät kokonaan filologia-aineiden kanssa ja

kääntämisen opiskelu siirtyy kokonaan maisterivaiheeseen. Opiskelijoista pyritään tekemään ensin kielen ja kirjallisuuden asiantuntijoita, jonka jälkeen he voivat hakea kääntämisen maisteriohjelmaan. Uusien kandidipintojen tarkoista sisällöistä ei ole vielä täyttä varmuutta, mutta kandidivaiheessa opettajina toimivat siis filologia-aineiden opettajat.

Uusi maisteriohjelma jaetaan yhteisiin opintoihin ja erikoistumislinjoihin, joista opiskelija voi valita joko käännös- ja tulkkausviestinnän, käännösteknologian tai oikeustulkkauksen. Yhteisiin opintoihin kuuluu näillä näkymin gradu, tutkimusopinnot, käännöksiä 15 opintopisteen verran sekä suomen opintoja. Erikoistumislinjoilla suoritettavien käännöskurssien määrä ja laajuus vaihtelevat linjoittain. Käännöskurssien minimimäärä ei ilmeisesti juurikaan supistu esimerkiksi käännös- ja tulkkausviestinnän erikoistumislinjan valitsevilla, mutta käännöskurssit suoritetaan paljon aikaisempaa tiiviimässä tahdissa.

Kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että aiemmissa tutkinnoissa on ollut mahdollista ja erittäin yleistä suorittaa minimimäärää enemmän käännöskursseja, koska tutkintoon on kuulunut muut opinnot -osio. Uudessa

Metsätalo muutosten edessä

järjestelmässä myös esimerkiksi sivuaineiden sovittaminen tutkintoon hankaloituu. Aiemmin kandidivaiheessa on voinut suorittaa sivuaineen toisessa käännösoppiaineessa aina 60 opintopisteen laajuiseen kokonaisuuteen asti, eli lisää työkieliä on voinut opiskella pääaineen kanssa samanaikaisesti. Uudessa kandidutkinnossa ei voi opiskella käännösoppiainetta, eikä maisterissa sivuainekokonaisuudelle ole minimitutkinnossa tilaa.

Todennäköisiä ja mahdollisia seurauksia

Yksi uudistuksen negatiivinen vaikutus on kääntämisen opiskelijoiden liittyminen kääntäjäyh-teistöön myöhemmässä vaiheessa. Kun kääntämisen opiskelu aloitetaan kandidivaiheessa, opiskelijat tutustuvat opettajiensa johdolla kääntämiseen alana ja ammattiyhteisönä. Kenenkään mielestä tuskin on huono asia, että kääntäjäopiskelijat pääsisivät osaksi oman alansa yhteisöä jo opiskeluvaiheessa. Miten kääntämisestä kiinnostuneet kielten opiskelijat saadaan mukaan kääntäjäyhteistöön?

Toinen seuraus on käännöskursseihin käytetyn ajan puolittuminen. Uuden tutkinnon suorittaneiden kääntäjien käännöskokemus jää vähäiseksi. Aiemmin opiskelijat ovat saaneet käännöksistään palautetta vuosien ajan ja he ovat voineet tutustua erikoisaloihin rauhassa. Omien vahvuuksiensa löytäminen on huomattavasti helpompaa, jos on ollut aikaa kokeilla eri vaihtoehtoja ja saada kokeiluistaan rakentavaa palautetta. Uusi tutkinto ei myöskään vaikuta kovin motivoivalta niille opiskelijoille, joille tulevaisuuden ammatti puolestaan on selvä. Ennen lääketieteen kääntäjäksi erikoistumista on opiskeltava kolme vuotta kieltä ja kirjallisuutta, kun aiemmin erikoisalakurssien suorittamisen on voinut vaivattomasti aloittaa opintojen alkuvaiheessa.

Näiden seurausten lisäksi valmistuvien kääntäjien määrä kielittäin putoaa, koska kielimäärä kasvaa sisäänoton pysyessä samana. Käännösopetukseen tulee siis lisää kielipareja, mikä on tämän uudistuksen eräs positiivinen puoli. Muidenkin kielten kääntäjille ja tulkeille on tarvetta. Toivottavasti uusiin kielipareihin löytyy myös

Muissakin laitoksissa ja tiedekunnissa toteutettava uudistus on osa Bolognan prosessia, jonka tavoitteena on eriyttää alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot entistä selkeämmin. Samankaltaisia muutoksia on tehty tai suunnitellaan muissakin kääntämisestä ja tulkkausta opettavissa yliopistoissa, mutta toisaalta esimerkiksi tulkkauksen suhteen Suomesta löytyy kuitenkin mahdollisuus suorittaa alempi ammattikorkeakoulututkinto asioimistulkkauksessa. Vaikka kyse on isommasta suuntauksesta Helsingin yliopiston kohdalla, alan koulutuksessa on muitakin kehityssuuntia. Tässä jutussa paneudumme Helsingin yliopiston suunnitelmiin. Tarkemmin puhumme siis nyt Nykykielten laitoksesta, jossa opetetaan tällä hetkellä vielä englannin, saksan, venäjän ja ranskan kääntämistä kandidivaiheessa. Helsingin yliopistossa ruotsin kääntäminen kuuluu Suomen kielen, suomalais-ugrilaisen ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitokseen.

opettajia, joilla on kokemusta kääntämisen ja tulkkauksen opettamisesta. Tulkkauspuolella maisterivaiheen erikoistumislinja lisännee kurssien määrää, kunhan opettajia saadaan tarpeeksi. Käännösteknologian erikoistumislinjan valinneilla kurssivalikoimasta tulee nykyistä parempi, mutta varsinaisen kääntämisen määrä jää vähäiseksi verrattuna nykyiseen.

Käännösalan ammattilaiset tulevaisuudessa

Yhteenvedona voisi siis sanoa, että kääntämisen ja tulkkauksen opetus Helsingin yliopistossa mullistuu. Kurssien ja kokonaisuuksien sisällöstä ei ole vielä varmaa tietoa, mutta ainakin tutkintotasolla muutos on suuri. Tulevaisuuden käännösmaisterit ovat harjoitelleet

kääntämistä kahden vuoden ajan, jos taustalla on Helsingin yliopistossa suoritettu kielten kandidaatintutkinto. Muista yliopistoista Helsinkiin tulleiden maisteriopiskelijoiden on toki helpompi pysyä opetuksen kärryillä, kun se ei pohjaudu enää kandidivaiheen käännösopetukseen. Toisaalta järkevästi rakentuvat opintopolut esimerkiksi tietyn erikoisalan kääntämisen opiskelussa ovat olleet yksi aiempien tutkintojen hyvistä puolista. Aiheeseen on helpompi syventyä, kun taustatiedot ovat karttuneet johdonmukaisesti. Toivottavasti kääntämisen opiskelijoiden vähentyvä määrä johtaa siihen, että opettajilla on enemmän aikaa yhtä opiskelijaa kohden, jolloin saadun palautteen laatu voisi parantua.

Työelämän puolella Helsingin yliopistosta valmistuvien kääntäjämaisterien tutkintojen vertailu käy hankalaksi. Vanhan ja uuden tutkinnon suorittaneiden valmiudet käännösalan ammatissa toimimiseen eroavat toisistaan valtavasti. Kääntäjäksi tai tulkiksi ei ole yhtä ainoaa oikeaa reittiä tai koulutusta, mutta oman alan koulutuksen suuntauksista kannattaa pysytellä tietoisena. Sekavuus ja epävarmuus kääntämisen ja tulkkauksen opetuksessa eivät ole hyväksi millekään osapuolelle. Toivottavasti tämän uudistuksen vaikutuksia seurataan, jotta ne voitaisiin ottaa huomioon tulevaisuudessa.

Teksti ja kuva: Martta Ponto

Norjaan tulkkauksen bachelor

Norjassa tulk kikoulutus on keskitetty Osloon, Oslon ja Akershusin ammattikorkeakouluun (HiOA eli Høgskolen i Oslo og Akershus). Tammikuussa 2017 siellä käynnistyy bachelor-tutkintoon johtava koulutus.

© Benjamin A. Ward / HiOA

Tulk kikoulutusta on järjestetty Norjassa hankeluon-toisena 80-luvulta alkaen eri aluekorkeakoulujen lisäksi Oslon ja Bergenin yliopistoissa, mutta 2000-luvulla päätettiin perustaa koko maata palveleva tulk kikoulutus Oslon ja Akershusin ammattikorkeakouluun. Siellä on vuodesta 2007 alkaen tarjottu 30 ects-pisteen laajuisia asioimistulkkauksen perusopintoja (Tolking i offentlig sektor), jotka tähän mennessä on suorittanut 747 opiskelijaa 56 eri kielessä norjan kieleen yhdistettynä. Lop-pukokeen läpäisseet pääsevät Norjan tulk kirekisterin kolmanteen kategoriaan.

Vuosien mittaan peruskurssia täydentämään on kehi-tetty jatkokursseja eri aiheista: monologitulkkaus- ja muistiinpanotekniikka, simultaanitulkkaus, etätulkkaus, prima vista, tulkkaus monenkeskisissä kokouksissa, tul-kin kommunikatiivinen osaaminen jne. Perusopintojen lisäksi mm. mainituista osioista sekä bachelor-opin-näytteestä rakennetaan nelivuotinen 180 ects-pisteen bachelor-opintokokonaisuus, jota opiskellaan osittain

kokopäiväisesti ja osittain osa-aikaisesti, koska monet opiskelijat työskentelevät jo tulkkeina. Opetus on verk-kopohjaista täydennettynä lähijaksoilla, joihin opiske-lijat matkustavat eri puolilta Norjaa. Kaikissa opinto-jaksoissa teoria yhdistetään käytännön harjoituksiin. Koulutukseen vaaditaan korkeakoulukelpoisuus, minkä lisäksi pääsykokeessa on osoitettava tarvittava osaami-nen norjan lisäksi toisessa opiskeltavassa kielessä. Uusia opiskelijoita on tarkoitus ottaa sisään vuosittain. Kielet vaihtuvat, niin että julkinen sektori saa pätevää kieliapua yhdenvertaisten palveluiden tarjoamiseen väestölle mah-dollisimman kattavasti.

Ensimmäiset opiskelijaryhmät aloittavat tulkkauksen bachelor-opintonsa tammikuussa, ja tulkkauskielet ovat liettua, somali, sorani ja tigrinja.

Taina Aellig

Kirjoittaja on tulkki, korkeakoululehtori Oslon ja Akershusin ammattikorkeakoulussa

OIKEUSTULKKIREKISTERIN ENSIASKELEET

Oikeustulkikirekisteri perustettiin 1.4.2016 pitkän valmistelutyön jälkeen täyttämään vuonna 2010 annetun EU-direktiivin (2010/64/EU) velvoite, jonka mukaan jäsenvaltioilla pitää olla pätevien oikeustulkkien rekisteri. Direktiivin mukaan epäillyille tai syytetyille henkilöille tulee järjestää tulkkaus, mikäli he eivät ymmärrä rikos-oikeudellisessa menettelyssä käytettävää kieltä. Tämän lisäksi oikeustulkkaukseksi voidaan katsoa muilla hallinnollisilla aloilla, kuten mm. poliisi- ja maahanmuuttoasioissa tapahtuva tulkkaus, jonka tarve on kasvanut maassamme viime vuosina. Oikeustulkikirekisteriä ylläpitää opetus- ja kulttuuriministeriön alainen Opetushallitus, joka oli rekisterille sikäli luonteva sijoituspaikka, että sen "sisärjestelmä" auktorisoidun kääntäjän tutkintojärjestelmä kääntäjärekistereineen oli Opetushallituksessa jo valmiiksi.

Rekisteriin hakeminen

Rekisteriin merkittävän tulkin tulee lain mukaan olla suorittanut joko oikeustulkin erikoisammattitutkinnon tai tulkin tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon ja vähintään 35 opintopisteen laajuiset oikeustulkkausopinnot.

Rekisteriin merkitsemisestä ja siitä poistamisesta päättää Opetushallituksen yhteydessä toimiva Oikeustulkikirekisterilautakunta. Sen jäsenet edustavat seuraavia tahoja: Helsingin yliopisto, Vaasan yliopisto, Tampereen aikuiskoulutuskeskus, Diakonia-ammattikorkeakoulu, SKTL ry, KAJ ry, Suomen Viittomakielen Tulkit ry, Suomen Puhevammaisten Tulkit ry, oikeusministeriö ja Helsingin käräjäoikeus. Lautakunnan tehtäviin kuuluu myös rekisteriin merkittyjen oikeustulkkien toiminnan valvominen, ja sen toimikausi on viisivuotinen.

Lautakunta ottaa vastaan oikeustulkkien hakemukset ja käsittelee ne kokouksessaan, minkä jälkeen hyväksytyt tulkit merkitään rekisteriin, josta tulkin luvalla näkyvät julkisessa hakupalvelussa hänen yhteystietonsa, kieli-parinsa ja toiminta-alueensa. Tällä hetkellä rekisterissä on viisi tulkkia, joiden työkielet ovat suomi-viro, suomi-venäjä ja suomi-arabia. Opetushallitus perii 400 euron käsittelymaksun rekisteriin merkitsemisestä, joka on voimassa viisi vuotta.

Oikeustulkkien koulutus

Oikeustulkin erikoisammattitutkinto on vuodesta 2015 lähtien kuulunut Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksen

opetusohjelmaan, ja siellä tutkinnon vuonna 2016 suorittaneiden tulkkien työkielet olivat viro, venäjä ja arabia. Oikeustulkkauskoulutukselle on tarvetta, ja korkeakoulujen yhteinen O-ERKO-hanke onkin vastaamassa kysyntään kehittämällä oikeustulkkauksen erikoistumisopintoja, jotka voivat tulevaisuudessa toimia laissa määriteltynä toisena väylänä rekisteriin.

Rekisteriä esiteltiin joulukuussa Opetushallituksen järjestämässä tiedotustilaisuudessa joukolle viranomaisia ja alan toimijoita. Tavoitteena on tehdä sitä nyt tunnetummaksi ja saada siihen lisää eri kielten tulkkeja. Tilaisuudessa keskustelua herättivät mm. kysymykset viranomaisten velvollisuudesta käyttää ensisijaisesti rekisteröityjä oikeustulkkeja ja alan kouluttautumismahdollisuuksien kehittäminen eri kielissä.

Lisätietoja oikeustulkikirekisteristä on luettavissa Opetushallituksen verkkosivuilta osoitteessa http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/oikeustulkikirekisteri, missä on myös linkki oikeustulkikirekisterin hakupalveluun. Rekisteriä koskeva lainsäädäntö löytyy Finlexistä: Laki oikeustulkikirekisteristä 1590/2015 ja Valtioneuvoston asetus oikeustulkikirekisteristä 177/2016.

Saara Kalajoki

Kirjoittaja on SKTL:n tulkki jaoston jäsen, joka työskentelee Opetushallituksessa oikeustulkikirekisterin ylläpitäjänä sekä auktorisoitujen kääntäjien tutkintoa ja yleisiä kielitutkintoja koskevissa tehtävissä. Hän on toiminut portugalil ja espanjan tulkkina.

Oikeustulkkirekisteriin erikoistumiskoulutuksen kautta

Oikeustulkkausalan koulutustarjontaa monipuolistetaan parhaillaan. Suomessa suunnitellaan käännöstieteen alan ensimmäistä korkeakoulutasoista erikoistumiskoulutusta, jonka on tarkoitus vastata oikeustulkkirekisterin myötä kasvaneeseen koulutuksen kysyntään. O-ERKO-nimellä kulkevaan hankkeeseen osallistuu kuusi yliopistoa ja korkeakoulua eri puolilta maata.

Erikoistumiskoulutukset ovat maamme koulutusjärjestelmässä uutuus, joka on tarkoitettu syventämään perustutkinto-opinnoissa ja työelämässä hankittua asiantuntemusta. Lyhytkestoisesta, usein tilapäisinä kursseina tarjottavasta täydennyskoulutuksesta poiketen erikoistumiskoulutuksen koulutusohjelmat ovat luonteeltaan pitkäkestoisia ja pysyviä. Opinnot on tarkoitettu ensisijaisesti korkeakoulututkinnon suorittaneille, työkokemusta jo hankkineille henkilöille, mutta oikeustulkkauksen erikoistumiskoulutuksen täsmälliset pääsykriteerit täsmentyvät hankkeen edetessä.

Euroopan sosiaalirahaston tuella toteutettavan suunnitteluhankkeen suomalainen rahoittaja on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ja vetovastuu käytännön työstä on Tampereen yliopistolla, jonka leivissä projektipäällikkö **Anneli Sorkio** on. Muut osallistujatahot ovat Helsingin, Turun ja Vaasan yliopistot sekä ammattikorkeakoulut Humak ja Diak. Rahoittaja panee erityistä painoa työelämäyhteistyölle jo suunnitteluvaiheessa, ja sitä varten hankkeella on laajahko ohjausryhmä, johon kuuluu tulkkipalvelujen tuottajien ja käyttäjien, alan järjestöjen sekä oppilaitosten edustajia. Projektiryhmä raportoi työstään ohjausryhmälle ja pyytää siltä myös kohdennetusti palautetta suunnittelusta.

Tämänhetkisen tiedon mukaan erikoistumiskoulutuksesta on tulossa 40 opintopisteen laajuinen kokonaisuus, joka sisältää oikeustulkkirekisteriasetuksessa edellytetyt 15 op oikeudellisen alan substanssiopintoja sekä 25 op oikeustulkkauksen opintoja. Oikeustulkkaus määritellään koulutuksessa samoin kuin oikeustulkin erikoisammattitutkinnon (eat) perusteissa, eli se kattaa varsinaisen tuomioistuintulkkauksen lisäksi myös tulkkauksen poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja maahanmuuttoviraston hallinnonaloille kuuluvissa tilanteissa. Koulutuksen sisällöt perustuvat pitkälti oikeustulkin eat:n perusteisiin, sillä sen tavoitteena on tarjota ainoan nykyvaihtoehdon – oikeustulkin eat:n suorittamisen – rinnalle toinen väylä, jonka läpäiseminen oikeuttaisi hakeutumaan oikeustulkkirekisteriin lähes ilmoitusluontoisesti.

Koulutuksen suunnittelu on ollut sangen haastava tehtävä, sillä yhteen sovitettavia osatekijöitä on paljon: oikeustulkin eat:n perusteiden sisällöt, erikoistumiskoulutusten periaatteet ja koulutuksen riittävä erottuminen oikeustulkin eat:sta, osallistuvien korkeakoulujen kielivalikoima ja suunnittelu- ja opetusresurssit, sisäsyntyinen monialaisuuden vaatimus, perustutkinto-opetuksen hyödyntäminen kustannusten painamiseksi mahdollisimman alas ja toisaalta erikoistumiskoulutuksen sisällöllinen eriyttäminen perustutkinto-opetuksesta... Onkin vielä liian varhaista sanoa, millaisen muodon koulutus täsmälleen ottaa, miten laaja siitä tulee, mitä se maksaa, mitä kieliä tulee tarjolle – ja niin edelleen. Projektiryhmä pyrkii suunnittelemaan mahdollisimman korkeatasoisen, ”monistettavissa” olevan koulutuspaketin, joka voitaisiin matkustamisen minimoimiseksi ja kustannusten kurissa pitämiseksi toteuttaa suurelta osin verkko-opetuksena tinkimättä kuitenkaan laadusta, oppimistuloksista ja työelämälähtöisyydestä.

Huhtikuussa 2016 alkanut projekti päättyy tämän vuoden elokuun lopussa. Hankkeen jatkoksi on tarkoitus hakea rahoitusta pilottikoulutuksen toteutukseen. Eri oppilaitosten kiinnostusta osallistua toteutusvaiheeseen kartoitetaan parhaillaan.

Anna Mäntynen

Kirjoittaja osallistuu koulutuksen suunnitteluun Tampereen yliopiston osa-aikaisena asiantuntijana. Lisäksi hän edustaa SKTL:a oikeustulkkirekisterilautakunnassa.

O-ERKO-hankkeen internetsivut:
<http://www.uta.fi/tl/o-erko.html>

Projektiryhmä pyrkii suunnittelemaan mahdollisimman korkeatasoisen, ”monistettavissa” olevan koulutuspaketin

Palvelumuotoilu käännösalalla

Palvelumuotoilun avulla voidaan kehittää ja innovoida palveluita niin, että ne luovat arvoa sekä asiakkaalle että palvelun tuottajalle. Tähän liiketoiminnan elintärkeään tasapainoon on yksi avain ylitse muiden: syvä asiakasymmärrys. Ja kukapa pääsisi sen lähemmäksi asiakastaan kuin itsensätyöllistäjä.

Palvelumuotoilu on hyvä väline yksinyrittäjälle kehittää omia palvelujaan ja erottaautua muista alan toimijoista, koska se on nopeaa, edullista ja joustavaa. Tavoitteena on tehdä palvelusta asiakkaalle houkutteleva ja kääntäjäyrittäjälle kannattava. Kaikessa yksinkertaisuudessaan palvelumuotoilu voi olla omien asiakkaidensa tarkkaa kuuntelemista. Mitä asiakas oikeasti haluaa ostaa ja mihin tarpeeseen käännöksiä ostetaan? Kun kysyy ja kuuntelee olettamisen sijaan, on ymmärtänyt jotain olennaista asiakaslähtöisyydestä.

Asiakkaan toiveiden tiedustelu ja palveluiden jatkuva kehittäminen voi olla jopa helpompaa pienelle toimijalle kuin isolle organisaatiolle, jossa asioita on totuttu tekemään tarkkaan määritellyn prosessin mukaan. Itsensä työllistäjä voi tarvittaessa muuttaa suuntaansa nopeastikin, jos asiakkaat niin toivovat. Ilman suunnitelmaa ei suuriin muutoksiin kannata ryhtyä, mutta pieniä kokeiluja olisi hyvä tehdä jatkuvasti.

Ketterä kehitys

Viime aikojen muotitrendi eli ketterä kehitys ei suotta ole noussut erityisesti tuotekehittäjien suosioon. Ketterän kehityksen ydinajatuksena on iterointi eli tuotetta testa-

taan käyttäjillä niin kauan, kunnes haluttu lopputulos on saavutettu, eikä kehitystyö lopu edes siihen. Myös palveluita kannattaa pohtia tästä näkökulmasta: niitä pitäisi koko ajan kehittää pienin askelin. Palvelumuotoilu on jatkuva prosessi ja ajattelutapa. Digitalisaatio muuttaa maailmaamme kovaa vauhtia, joten yrityksetkään eivät voi tuudittautua siihen, että kauppa kävisi, ”koska näillä keinoin se on aina ennenkin käynyt”. Yleensä kannattaa tehdä jotain jo silloin, kun kauppa ei ole hyytynyt kokonaan.

Minkä ongelman ratkaiset?

Kääntäjäyrittäjän kannattaa lähteä omassa palvelumuotoilussaan yhdestä peruskysymyksestä liikkeelle: minkä ongelman palvelusi ratkaisee? Asiakas ei osta käännöksiä, vaan kielellisen ratkaisun, jonka tarkoitus on esimerkiksi edistää tuotteiden myyntiä, tukea brändiä, luoda tietynlaisia mielikuvia, täyttää lain vaatima tarve tai korjata virhetilanne. Asiakaslähtöisessä lähestymistavassa ei luetella myytävän tuotteen tai palvelun ominaisuuksia tai esimerkiksi kielipareja, vaan kiteytetään asiakkaan saama hyöty ja arvo. Kuinka paljon sinun käännöksesi myyvät asiakkaan tärkeintä tuotetta eli mikä on käännöksiesi arvo?

Mili Viita (vas.) ja Karoliina Rinne heidän yhteisen työhuoneensa edustalla. Kuva: Maarit Laitinen

Mikä on asemasi markkinoilla

Myös yksinyrittäjän on hyvä miettiä, mikä on hänen asemansa markkinoilla. Osittain tämä perustuu palvelutarjontaan eli myydäänkö esimerkiksi käännöksiä, kielenhuoltoa, koulutusta, tulkkausta vai jotain muuta. On hyvä myös miettiä, mitä ehdottomasti ei myy, koska se on vahvasti erottava tekijä. Kapea erikoistumisala tai erittäin harvinainen kielipari ovat hyviä erottumiskeinoja käännösosalalla.

Vinkkejä palvelumuotoiluun

- Mieti, minkä ongelman palvelusi ratkaisee.
- Ryhdy hommiin – hyvin suunniteltua ei ole vielä tehty lainkaan!
- Kysy itseltäsi, miksi et voisi toimia eri tavalla kuin muut.

Ideita muilta aloilta

Jos nykyistä palvelua haluaa kehittää tai luoda täysin uuden palvelun, ideoita voi – ja kannattaakin – hakea oman alansa ulkopuolelta. Ideointivaiheessa itselleen voi vakuuttaa, että huonoja ideoita ei olekaan. Mitä muiden alojen toimintatapoja voisi tuoda käännösosalalle? Jos maailma olisi täydellinen paikka, minkälaista palvelua sinä haluaisit tarjota asiakkaallesi? Strateginen innovaatio syntyy siitä, että uskalletaan tehdä jokin asia täysin toisin kuin muut alan toimijat.

Jos palvelu muistuttaa muita kilpailevia palveluita, lähes ainoa kilpailun keino on hintojen laskeminen. Näiltä hinnalla kilpailevilta niin kutsutuilta Punaisen meren markkinoilta pois pääseminen edellyttää sitä, että asiakkaalle tarjotaan jotain aivan ainutlaatuista. Kun oma palvelu eroaa merkittävästi muista ja tarjoaa asiakkaalle enemmän hyötyä kuin kilpailijoiden palvelu, yritys voi asemoitua innovatiivisille Sinisen meren markkinoille, jossa hinta ei ole ainoa ostopäätöksen vaikutin. Hinnasta tinkiminen syö aina yrityksen katetta eikä se ole aitoa toiminnan kehittämistä. Niinpä asiakaskaan ei hyödy siitä pidemmän päälle.

Palvelun pitää olla tuottava

Palvelumuotoilun yksi keskeisimpiä tavoitteita on taata palvelun kannattavuus. Palveluinnovaation on tarkoitus toimia kilpailuetuna, joka tuottaa taloudellista hyötyä tuottajalleen. On tärkeää löytää tasapaino asiakaslähtöisyyden ja kannattavuuden välille, jotta asiakas saa, mitä haluaa, ja yrittäjän toiminta pysyy kannattavana. Onko palvelussa jotain, minkä voisi poistaa tai joka on asiakkaalle tarpeetonta? Entä mitä siihen voisi lisätä niin, että palvelu erottuu massasta? Näihin kysymyksiin saa helpoiten vastauksen kysymällä suoraan asiakkaalta!

Karoliina Rinne

Tervetuloa SKTL:n palvelumuotoilu- ja markkinointikoulutukseen ke 29.3.2017.
Kouluttajina Mili Viita ja Karoliina Rinne. Lisätiedot ja ilmoittautuminen: sktl.fi/tapahtumakalenteri

Työkavereista yrittäjätiimiksi

Karoliina Rinteen ja **Mili Viidan** yhteistyö alkoi vuonna 2001, kun Karoliina valmistui filosofian maisteriksi Koulun käännöstieteen laitokselta ja tuli projektipäälliköksi Milin luotsaamaan käännöstoimisto Samtext Finlandiin. Milillä oli takanaan käännösalan opintoja Turun yliopistossa. Samtextissa työskennellessään Mili ja Karoliina erikoistuiivat markkinoinnin ja viestinnän käännöksiin. Molemmat kääntävät englannista, ruotsista, norjasta ja tanskasta suomeksi.

Parivaljakon tiet erkanivat vuonna 2013, kun Karoliina siirtyi töihin AAC Globaliin ja

Mili perusti oman yrityksen Mili Viita Communications Oy:n. Karoliina aloitti yrittäjän taipaleensa vuonna 2015 omassa yrityksessään Transcreate Rinne Oy:ssä. Jo palkkatyövuosina toimivaksi havaittu yhteistyö jatkui yrittäjien kesken kuin ei olisi koskaan keskeytynytkään.

Yrittäjän vapaus antoi molemmille mahdollisuuden kehittää itseään ja osaamistaan uudella tavalla. Mili suoritti vuonna 2016 tekstisuunnittelijan tutkinnon Markkinointi-instituutissa ja Karoliina tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon Omniassa. Lokakuussa 2016 yhteistyö syveni entisestään, kun Karoliinasta ja Milistä tuli työhuonekaverit. Nyt suunnitteilla on taas uudenlainen yhteistyökuvio.

Markkinointi käännösälalla

Markkinoinnilla tarkoitetaan keinoja, joilla yritys pyrkii kasvattamaan tuotteittensa ja palvelujensa myyntiä. Ihanneti-lanteessa markkinointi toimii niin hyvin, että tuote tai palvelu myy itse itseään eikä erityisiä myyntitoimia välttämättä tarvita. Itsensä työllistävällä kääntäjällä tämä toteutuu, kun asiakkaat ja kollegat suosittelevat häntä ja hänelle muo-dostuu hyvän, asiantuntevan ja luotettavan kääntäjän maine.

Suuri osa kääntäjistä on itsensä työllistäjiä, joille riittää melko pieni liikevaihto ja joiden markkinointi on toteutettavissa pienin ja edullisin keinoin. Jotta palvelujaan voi markkinoida tehokkaasti ja edullisesti, täytyy ensin tietää, mitä, kenelle ja mihin hintaan myy. Tässä palvelumuotoilu on hyväksi avuksi, ja siitä voi lukea lisää Karoliina Rinteen jutusta tämän lehden sivuilta 12–13. Kun palvelukokonaisuus on mietitty valmiiksi, sitä on helpompi ruveta markkinoimaan.

Asiakas keskiössä

Ilman asiakkaita kääntäjällä ei ole töitä. Siksi käännöspalvelujen markkinoinnin tulee lähteä asiakkaan tarpeista: kanavat, viesti ja tyyli on kohdennettava kullekin kohderyhmälle. Itsensä työllistäjän on helpompi tehdä kohdennettua markkinointia kuin ison organisaation, sillä kohderyhmiä on tavallisesti vähemmän eikä markkinointiin tarvita suuria aika- tai talousresursseja.

Asiakaslähtöinen markkinointi tavoittaa asiakkaan niissä kanavissa, joita asiakas käyttää, on asiakasta kiinnostavaa ja saa asiakkaan todennäköisemmin ostamaan palvelun. Mitä asiakas palvelulta odottaa? Minkä ongelman palvelu ratkaisee? Vastaukset näihin kysymyksiin ovat asiakkaalla ja ne selviävät kysymällä. Kun vastaukset kuuntelee tarkoin, saa arvokasta tietoa siitä, mitä asioita markkinoinnissa on syytä painottaa sekä mitkä kanavat ovat tehokkaimmat.

Markkinointikanavien valinta

Valitsemalla markkinointikanavansa oikein itsensä työllistäjä pystyy markkinoimaan palvelujaan tehokkaasti ja edullisesti. Omien palvelujen markkinointiin valitaan ne kanavat, joita omat kohderyhmät käyttävät. Koska kääntäjillä on monenlaisia erikoistumisaloja ja kielipareja, yleispäteviä neuvoja ei voi antaa. Tässä on joitakin helposti ja edullisesti käytettäviä kanavia, jotka sopivat useimmille.

Verkkosivusto

Käännöspalvelujen tarjoajan on tärkeää huolehtia verkkonäkyvyydestään. Jos kääntäjää ei löydy verkosta, häntä ei ole. Siksi oma verkkotunnus ja sivusto – hyvin yksinkertainen ja suppeakin – on hyvä olla.

LinkedIn

LinkedIn (www.linkedin.com) on yritysmaailman Facebook. Palveluun kannattaa luoda profiili ja se on hyvä pitää ajan tasalla.

LinkedInissä on hyvät mahdollisuudet esitellä omaa osaamistaan ja verkostoitua eri alojen ihmisten kanssa. Sopiviin ryhmiin liittymällä ja osallistumalla keskusteluihin aktiivisesti voi kertoa omista palveluistaan. LinkedInissä voi julkaista myös maksullisia mainoksia, joiden kohdentamismahdollisuudet ovat hyvät.

Blogi

Blogi on hyvä tapa kertoa ajatuksiaan kääntämisestä verkkosivustoa laajemmin ja monipuolisemmin. Blogi voi sijaita yrityksen sivustossa tai siitä erillään. Myös LinkedInissä voi julkaista blogiartikkeleita.

Verkostoituminen

Eri alojen verkostoitumistapahtumat, messut ja yrittäjätapahtumat ovat loistava tapa markkinoida palvelujaan, tehdä uusasiakashankintaa ja vahvistaa asiakassuhteita. Omaa verkostoa kannattaa muistuttaa olemassaolostaan ja palvelutarjonnastaan aika ajoin.

Yhteistyö kollegoiden kanssa on myös hyvä tapa saada uusia asiakkaita. Jos ei itse voi ottaa työtä vastaan, kannattaa suositella hyvää kollegaa. Asiakas todennäköisesti arvostaa suositusta, vaikka päätyisikin toiseen ratkaisuun. Kollega puolestaan tekee mielellään vastapalveluksen.

Maineella on merkitystä

Ammattimaisen, luotettavan ja osaavan kääntäjän maine on tavoittelemisen arvoinen asia ja maineenhallinta yksi tärkeimmistä markkinointikeinoista, ellei jopa tärkein. On hyvä muistaa, että omaan maineeseen vaikuttaa kaikki, mitä kääntäjä tekee ja miten hän toimii suhteessa kollegoihin ja asiakkaisiin.

Hyvän maineen luominen vaatii määrätietoista ja johdonmukaista työtä, mutta sen resepti on kuitenkin yksinkertainen: riittää, että tekee työnsä aina hyvin. Se tarkoittaa paitsi hyvien ja toimivien tekstien tekemistä muun muassa myös ajantasaisia toimituksia, tavoitettavuutta sekä hyvää asiakaspalveluasennetta. Nämähän ovat kääntäjän työn perusasioita, eli uusia taitoja ei tarvitse opetella.

Mili Viita

VINKKEJÄ

- Ole siellä missä asiakkaasikin.
- Valitse ne markkinointikanavat, joiden välityksellä tavoitat kohderyhmäsi.
- Kuuntele, kuuntele ja kuuntele
- Kysy ja kuuntele, mitä asiakkaasi ja kohderyhmäsi odottavat, tarvitsevat ja haluavat ja sovita markkinointitoimesi saamiisi vastauksiin.
- Hyödynnä hiljaiset kaudet.
- Tee itsellesi tehtävälista niitä päiviä varten, jolloin töitä ei ole tai niitä on vähän.

Sano se saameksi

Niillas Holmberg käänsi ja äänitti verkkosanakirjaan tuhat fraasia pohjoissaameksi, jotta suomalaiset oppisivat tuntemaan saamen kieliä ja kulttuuria.

Saamelainen runoilija, muusikko ja näyttelijä Niillas Holmberg tutustui muutama vuosi sitten helsinkiläisessä baarissa dokumentaristi **Katri Koivulaan**. Koivula harmitteli tietävänsä mitättömän vähän saamelaisista ja Holmbergin äidinkielestä, pohjoissaamesta.

Kaksi vuotta kohtaamisen jälkeen Holmberg sai yllätteen puhelun Koivulalta. Dokumentaristilla oli idea: hän tahtoi luoda Holmbergin kanssa verkkosanakirjan, jonka avulla suomalaiset voisivat opetella pohjoissaamenkielisiä lauseita. Holmbergille projektiin osallistuminen oli itsestään selvää.

”Kattrin ehdotuksesta tuli alkuhämmästyksen jälkeen kiitollinen olo, koska me tarvitsemme hänenlaisiaan ihmisiä, joilla on kiinnostusta ja vilpitön halu auttaa. Suomalaisen tietämys meidän kulttuurista ja kielistä on lähellä nollaa, ja helpot tutustumiskanavat puuttuvat täysin. Juuri tällaisille projekteille on suuri tarve.”

Syntyi Sano se saameksi -fraasisanakirja, ensimmäinen moderni, puhekieltä sisältävä suomi-pohjoissaame-sanakirja verkossa. Holmbergin tehtävä oli kääntää poh-

joissaameksi noin tuhat fraasia ja äänittää niistä lausumisenäytteet.

Työryhmä keräsi käännettäviä lauseita myös sosiaalisesta mediasta, ja ehdotusten sato oli kirjava. Sanakirjasta löytyykin perustervehdysten ja asiakaspalvelufraasien lisäksi muun muassa juhlimisen ja rakkauselämän sanastoa.

Sanakirjan lisäksi Sano se saameksi -sivustolla on julkaistu erilaisista saamen puhujista kertovia lyhytdokumentteja, kieli aiheisia artikkeleita sekä pikaopas saamelaiskulttuuriin. Holmbergin mukaan tarkoituksena on tarjota helposti lähestyttävä tietopaketti, josta saa kätevästi perusfaktat haltuun.

”Monista muista maailman alkuperäiskansoista tiedetään Suomessa enemmän kuin meistä saamelaisista. Ja se, että meistä ei tiedetä, on iso syy moniin meidän ongelmiimme. Tällainen paketti on hyvä tapa levittää tietoa. Vähemmistöaiheet ovat usein vaikeasti lähestyttäviä, mutta Sano se saameksi ei ole mikään yliopiston arkistoista löytyvä käärö vaan nuorekas verkosta löytyvä kokonaisuus.”

Kyse on siis tiedonlevityksestä, mutta tavoitteena on myös kielen elvyttäminen. Kaikki saamelaiskielet ovat uhanalaisia. Pohjoissaame on niistä selvästi suurin, mutta

Kuva: Tarmo Lehtosalo

kuva: Vesa Toppari

Joku voi innostua tästä ja olla kohta yliopistossa opiskelemassa saamea.

silläkin on alle 30 000 puhujaa. Holmberg uskoo, että Sano se saameksi voi vahvistaa saamen kielten asemaa.

”Joku voi innostua tästä ja olla kohta yliopistossa opiskelemassa saamea. Ja verkkosanakirjamme on myös erinomainen työväline niille saamelaisille, jotka ovat menettäneet äidinkieltänsä tai eivät ole koskaan oppineet vanhempiensa kieltä.”

Toisaalta Sano se saameksi -projektin tavoitteena on, että ihan kuka vain voi omaksua pari saamenkielistä fraasia ja ottaa ne osaksi kielenkäyttöään. Holmbergillä on esimerkkejä tällaisesta saamen viljelystä:

”Katri on huomannut kaveripiirissään, että kun joku sanoo menevänsä pyörällä jonnekin, se tuleeikin tämän projektin ansiosta saameksi: ei pyörällä, vaan *sihkkeliin*.”

Suomessa puhutaan kolmea saamelaiskieltä, mutta verkkosanakirjan fraasit on toistaiseksi käännetty vain pohjoissaameksi. Tähän ratkaisuun on päädytty yksinkertaisesti siitä syystä, että Koivula sattui tutustumaan juuri pohjoissaamea puhuvaan Holmbergiin. Sanakirjan sisältö aiotaan kääntää inarinsaameksi ja koltansaameksi. ”Nyt kun sivusto on jo pystyssä, eri kielille kääntäminen ei ole enää iso urakka. Aikeissa on myös kääntää fraasit ruotsiksi ja englanniksi. Sitten sanakirjalla on jo tosi iso levikki.”

Työn alla on myös Sano se saameksi -sivustolle lisättävä opettajille suunnattu materiaali, jolle myös Opetushallitus on näyttänyt vihreää valoa. Holmberg kertoo työryhmän havahtuneen siihen, että kouluissa ei opeteta saamelaisista tai heidän kielistään juuri mitään.

”Monet opettajat ovat jo kiitelleet meitä ja kertoneet käyttävänsä Sano se saameksi -sivustoa oppitunneillaan, mutta aiomme tehdä opettajille vielä kätevämmän paketin.”

Holmberg kertoo työryhmän olevan todella tyytyväinen projektin saamaan vastaanottoon sekä suomen- että saamenkielisten parissa.

”Meidän julkaisujamme on jaettu esimerkiksi Facebookissa aika mielettömältä tuntuvia määriä, ja monet nä-

kyvät tahot kuten Docventures ovat levittäneet sanaa. On tullut lämmittävää tukea ja muistutuksia siitä, että olemme oikealla tiellä.”

Käännöstyö oli Holmbergille mielekäs urakka. Hän pitää kääntämisestä, mutta mieltää itsensä pikemmin runoilijaksi kuin kääntäjäksi. Runoilijuudesta oli hyötyä, kun Holmbergin piti keksiä vastineita suomenkielisille idiomeille.

”Se on osa pohjoissaamen modernisaatiota, että kieleen kehitetään puhekielisiä ilmauksia. Sanakirjan fraasien kääntäminen oli luovaa työtä. Käänsin esimerkiksi fraasin ”villi yö” muotoon *idja dego dāmakeat burru*, joka on suoraan suomennettuna ”yö kuin kesyttämätön härkä”. Se myös osoittaa, kuinka luonto on edelleen vahvasti läsnä saamelaisten kielessä ja tavassa hahmottaa maailmaa. Kun oppii saamea, oppii ymmärtämään myös saamelaisen maailmankuvaa.”

Sanakirjasta ei Holmbergin mukaan jouduttu jättämään juuri lainkaan ehdotettuja fraaseja pois siksi, että niiden kääntäminen olisi ollut mahdotonta.

”Ainoa ehdotus, joka jäi kääntämättä, taisi olla littipeukku. En vielä tiedä, mitä se oikeastaan tarkoittaa.” Holmberg on kääntänyt pohjoissaameksi myös joitakin näytelmiä. Hänen mukaansa kääntäjille riittäisi valtavasti työskarkaa.

”Monia maailmankirjallisuuden klassikoitakaan ei löydy saameksi. Tärkeää olisi kääntää myös lasten- ja nuortenkirjallisuutta. Leikin itse pienenä kavereiden kanssa aina suomeksi, koska ei ollut saamenkielisiä fiktiivisiä hahmoja, joihin samaistua.”

Utsjoelta kotoisin oleva 26-vuotias Holmberg valittiin marraskuussa Vuoden saamelaiseksi 2016. Holmberg iloitsee tunnustuksesta etenkin siksi, että se jaettiin yleisöehdotusten pohjalta.

”En tiedä, mistä ansioista tunnustus lopulta tuli, mutta sanoin kyllä valinnan jälkeen Katrille, että Sano se saameksi -projektilla oli varmasti vaikutusta asiaan.”

Arabiantaja Maria Pakkala:

Tuhannen ja yhden työn tarinat

Maria Pakkala kääntää suomalaista kaunokirjallisuutta Lähi-idän maihin. Mutta miten Marokon syrjäkulmilta syntyneestä naisesta on tullut Suomen arabimaihin suuntautuvan kirjallisuusviennin kärkinimi?

Maria avaa omakotitalonsa oven joulukuun tummuvassa illassa. Koti on kaunis yhdistelmä marokkolaisia ja suomalaisia elementtejä. Itseleivotut marokkolaiset herkut ja perinteinen suomalainen joulukuusi toivottavat sulassa sovussa vieraan tervetulleeksi olohuoneeseen.

Sitkeyttä ja onnekkaita sattumia

”Tiesin jo 16-vuotiaana, että minusta tulee tulkki ja kääntäjä ja valmistauduin siitä lähtien näihin tehtäviin,” Maria toteaa, kun istuudumme kahvipöydän ääreen. Pienessä itämarokkolaisessa taajamassa syntyneestä tytöstä kasvoi kirjallisuutta rakastava lukutoukka. Opiskeltuaan kolme vuotta kaunokirjallisuutta kotiseutunsa yliopistossa Maria haki ja pääsi opiskelemaan kääntämistä tangerilaiseen huippuyliopistoon Université

”Rakastan tätä alaa. Minun elämäni on täynnä ihania ihmisiä, jotka olen tavannut töitteni kautta.”

Abdelmalek Essaadiin. ”Se oli ensimmäinen kerta, kun huomasin pystyväni saavuttamaan asioita pelkällä sinnikkyydellä.” Vanhempiensa vastustuksesta huolimatta Maria piti päänsä ja muutti kauas pois kotiseudultaan.

Käännöstieteen laitokselle pääsivät vain harvat ja valitut: yli tuhannesta hakijasta valikoitui pääsykokeen kautta kymmenen opiskelijaa. Kova kilpailu jatkui läpi opintojen: arvosanarajat alittaneet karsittiin armotta. Koulutukseen kuului monipuolisesti kääntämisen ja tulkkauksen eri osa-alueita. Kaikkea oli pakko opiskella, ja kaikissa piti pärjätä. ”Opiskelu oli todella rankkaa mutta tarjosi myös runsaasti mahdollisuuksia”, Maria toteaa.

”Olin erityisen kiinnostunut kaunokirjallisuudesta, mutta kolmivuotisen koulutuksen jälkeen minulla oli monipuoliset valmiudet kääntäjän ammattiin.”

Maria tuli Suomeen alkujaan aupairiksi. Hän halusi nähdä maailmaa, ennen kuin asettuisi aloilleen ja perustaisi perheen kuten muutkin marokkolaiset nuoret naiset. Vastavalmistunut kääntäjä osasi arabiaa, englantia ja ranskaa, muttei lainkaan

Maria Pakkala Marokossa. Hänen seuranaan on etelämarokkolaisia berberinaisia.

suomea. Suomeen päätyminen olikin täyttä sattumaa. ”En tiennyt Suomesta yhtään mitään”, hän naurahtaa ja tunnustaa luulleensa useimmissa kielissä käytetyn *Finland*-nimen takia, että täällä puhuttaisiin englantia.

Marian piti olla Suomessa vain vuoden päivät, mutta toisin kävi. Au pair -aikanaan hän tapasi tulevan aviomiehensä, teologian lehtori **Juha Pakkalan**. Nyt, 15 vuotta myöhemmin, Maria asuu miehensä ja pienen **Elias**-poikansa kanssa Keravalla. Näiden vuosien saatossa Maria on hionut suomensa niin täydelliseksi, että on toiminut tulkkina muun muassa kahdelle Tasavallan presidentille, **Tarja Haloselle** ja **Martti Ahtisaarelle**, sekä toiminut lehtorina niin Diak-ammattikorkeakoulussa kuin Helsingin yliopistossakin.

Marian ansioluettelo on päätähuimaava. Tulkkaus-, opetus- ja käännöstöiden ohella hän kirjoittaa parhaillaan väitöskirjaa Koraanin eksegetiikasta.

Kirjallisuusviennin keskiössä

Marian arabiaksi kääntämiä kirjoja on julkaistu muassa Arabiemiraateissa, Libanonissa, Saudi-Arabiassa ja Syyriassa. Hän on verkottunut poikkeuksellisen laajasti ja saanut jalkansa useiden tärkeiden Lähi-idän kustantajien ovien väliin. Mutta kuten arvata saattaa, tämän saavuttaminen on vaatinut runsaasti aikaa ja jääräpäisyyttä. Kun Maria aloitti, muita arabiantajia ei Suomessa ollut. Hän on joutunut tekemään raskaan jalkatyön ja raivaamaan markkinat teoksilleen itse.

Urakka alkoi vuonna 2008, kun Maria vieraili ensimmäisen kerran Frankfurtin kirjamessuilla. Hän oli lukenut Abu Dhabin kulttuuriministeriön uudesta Kalima-hankkeesta, jossa käännettiin maailmankirjallisuutta arabiaksi, ja innostunut ajatuksesta. Hän hakeutui messuilla arabiankielisten kustantajien edustajien juttusille ja palasi messuille myös seuraavana vuonna. Tulkkauskeikoilla luodut kontaktit suurlähettiläisiin ja muihin vaikutusvaltaisiin henkilöihin osoittautuivat tässä vaiheessa hyödyllisiksi. ”Arabimaailmassa nämä asiat hoituvat suhteilla, sinun täytyy tuntea oikeat henkilöt”, Maria toteaa.

Suurlähettiläsverkosto ei kuitenkaan auttanut loputtomiin: alustavista lupauksista huolimatta kustantamot

”Kyllä hyvä kirja pärjää omillaan, jos sille vain annetaan mahdollisuus.”

jahkailivat eivätkä ostaneet käännösoikeuksia suomalaisiin kirjoihin. Mutta Maria ei luovuttanut. Hän soitteli yhä uudestaan kustantamoihin ja vaali luomiaan suhteita. Kerran Marian manaillessa kaukopuheluista kertynyttä laskua, hänen miehensä tokaisi, että samalla summalla Maria olisi voinut vaikka lentää paikan päälle. ”Tajusin, että juuri niinhän minun tulisi tehdä.” Maria tarttui tuumasta toimeen ja lensi Abu Dhabiin tapamaan erään kustantamon edustajaa. Kustantamossa oltiin niin häkeltyneitä määrätietoisesta kääntäjästä, joka oli kirjan takia reissannut toiselle puolelle maapalloa, että Maria lähti kustantamosta kaksi käännössopimusta taskussaan. Toinen teoksista, **Jaakko Hämeen-Anttilan** *Mare Nostrum*, palkittiin vuoden 2011 parhaana arabianoksena Kuwaitissa.

Päästyään tekemään töitä ison kustantamon kanssa ja pokattuaan käännöspalkinnon Maria on alkanut saada nimeä Lähi-idässä. Hän on myös käynyt kolme kertaa Abu Dhabin kirjamessuilla kirjallisuusvientä edistävän FILI:n silloisen projektikoordinaattorin **Tiina Lehtorannan** kanssa. Etenkin suomalaiset lastenkirjojen oikeudet ovat käyneet hyvin kaupaksi. Marian ja **Samps Peltosen** yhteistyönä kääntämä **Ulf Starkin** nuortenkirja *Diktatorn* oli suuri menestys Lähi-idässä, ja sitä suositeltiin luettavaksi jopa aikuisille. ”Kyllä hyvä kirja pärjää omillaan, jos sille vain annetaan mahdollisuus.”

Maria on arabiantanut vastikään myös *Sinube egyptiläisen*.

Vaikea mutta rakas ala

Maria on arabiantanut jo yli kolmekymmentä suomalaista kirjaa, ja jatkoa seuraa. Voi kysyä, missä välissä hän on ennättänyt kääntää nämä teokset. ”Käännän koko ajan, silloinkin, kun minulla ei ole käännöstoimeksiantoa, käännän pitääkseni yllä ammattitaitoani.” Ennen lapsensa syntymää Maria saattoi tehdä töitä aamusta iltaan. ”Minulla ei ollut mitään muuta elämää. Käänsin 16–17 tuntia, sitten menin nukkumaan ja herättyäni jatkoin taas kääntämistä.”

Maria kertoo, että hän on kokenut Suomessa avointa rasismia, hänen kimppuunsa on jopa hyökätty kadulla. Tämän seurauksena hän ei enää viihdy julkisilla paikoilla, vaan viettää mahdollisimman paljon aikaa kotonaan. ”Kääntäminen on maailma, jonne on kiva mennä. Siellä kokee olevansa hyödyllinen ja arvokas – juuri päinvastoin kuin fyysisessä maailmassa.”

Maria tunnustaa kuitenkin jännittävänsä aina uuden käännösprojektin aloittamista. Vielä 17 vuoden jälkeenkin jokainen projekti tuntuu ensimmäiseltä, ja valmiin käännöksen lähettäminen pelottaa aina. Kynnystä nostaa entisestään se, etteivät Lähi-idän kustantamot käytä oikolukijoita.

Maria myös huomauttaa, että Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän standardiarabian versiot poikkeavat toisistaan tyylillisesti ja sanastollisesti. Esimerkiksi Pohjois-Afrikassa käytetyn monikon valinta voi aiheuttaa vakavia ongelmia kustantajan kanssa Lähi-idässä. ”Kääntäjän pitää olla tarkkana.” Synnyinmaahansa Marokkoon Maria on kääntänyt vain yhden kirjan. Markkinat siellä ovat todella pienet ja suomalainen kirjallisuus on liian eksoottista.

Maakohtaiset erot ovat toki huomattavia, mutta Lähi-idässä naisilla ei ole helppoa työelämässä. Miehiin luotetaan enemmän ja naiset sivuutetaan helposti. Libanonissa on puolestaan korostuneen ulkonäkökeskeinen ilmapiiri. ”Jos et ole mikään kaunotar, ulkonäköäsi voidaan arvostella avoimesti. Sinulle ei ehkä löydykään aikaa samalla tavalla kuin miespuolisille kollegoillesi tai joillekin mallikaunottarille”, Maria hymähtää. Hän on myös kokenut törkeää seksuaalista häirintää. Tähän ovat syylistyneet niin kustantajat kuin korkea-arvoiset delegaatiotkin tulkkauskeikoilla. Yksin liikkuva nainen mielletään tietyissä arabimaissa yhä helposti prostituoiduksi. ”Pragmaattisuuden takia minun on usein täytynyt purra hammasta ja vain sivuuttaa nämä tilanteet. Mutta onneksi minulla on jo niin paljon valinnanvaraa, että olen voinut jättää taakseni ne ihmiset, joiden moraali ja etiikka eivät vastaa omiani.”

Nyt Maria auttaa mielellään aloittelevien arabiantajien uutta sukupolvea. Hän on jo toiminut mentorina entiselle oppilaalleen **Aino Vesaselle**, jonka kehitystä hän on seurannut ensimmäiseltä arabiankurssilta tähän päivään. Maria sanoo Ainon olevan hänelle kuin oma tytär.

”Rakastan tätä alaa. Minun elämäni on täynnä ihania ihmisiä, jotka olen tavannut töitteni kautta”, Maria hymyilee ja toteaa, että kääntäminen ja tulkkaus ovat aloja, joille hakeutuvilla ihmisillä on ehtymätön jano oppia uutta. ”Me kääntäjät olemme nöyriä ja kehitämme itseämme koko ajan.” Tämä Marian luonnehdinta sopii erityisen hyvin häneen itseensä.

Maarit Laitinen
Kirjoittaja on SKTL:n tiedottaja

Kääntäjät ja tulkit kielten, kulttuurien ja maailmojen välittäjinä
Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton juhlanäyttely

Översättare och tolkar som förmedlare av språk, kulturer och världar
Finlands översättar- och tolkförbunds jubileumsutställning

Näyttely on avoinna yleisölle kirjaston aukioloaikoina, ma-to kello 8–19, pe kello 8–17 ja lauantaisin kello 11–15.

Tervetuloa!
Välkommen!

Utställningen är öppen för allmänheten under bibliotekets öppettider, på måndag-torsdag kl. 8–19, på fredagar kl. 8–17 och på lördagar kl. 11–15.

George Orwellin, Kisty Kat. Suomentelejä 18.11.1917
Suomenkielisen liiton: Heikki Kuoranta
Suomenkielisen liiton copyright (C) Ruusmus Oy Jyväskylä 1998
Suomenkielisen kirjallisuuden ovi (Kuoranta)

18.1.–17.3.2017
Tiedekirjasto/Vetenskapsbiblioteket Tritonia
Vaasa/Vasa

Tietokirjojen kääntäminen ja suomalainen sivistys

150 vuotta sitten Senaatin päätöksellä suomesta tehtiin maamme virallinen kieli. Ensimmäistä kertaa suomea äidinkielenään puhuvat saivat oikeuden asioida ja ajatella omalla kielellään. Tuolloin kysyttiin, keitä me olemme? Minne olemme menossa? Vastaus oli, että me olemme suomalaisia, opet-
telemme ajattelemaan omilla aivoillamme ja puhumaan ajatuksistamme äidinkielellämme. Tehtävä oli mahdoton, joten siihen tartuttiin heti, kuten Paavo Haavikko olisi sanonut. Suurilla ponnistuksilla suomesta tehtiin sivistyskieli.

Aluksi on paikallaan määritellä, mitä tarkoitan käsitteillä sivistys, kulttuuri ja maailmankulttuuri. *Sivistys* on kasvatuksen kautta omaksuttua tietoa, henkistä kehittyneisyyttä ja avarakatseisuutta.

Kulttuuri tarkoitti aikaisemmin sivistyksen tietojen käyttöä, ”hengen viljelyä” hieman puutarhanhoitoa ja maanviljelystä vastaavalla tavalla, siis itsensä henkistä kehittämistä hyödyn saamiseksi tai elämän sisällön parantamiseksi. Viime vuosina kulttuuri on tullut tarkoittamaan eri tavoin ja eri ympäristöissä elävien ihmisten ominaisuuksia, se on alkanut tarkoittaa ihmisryhmät toisistaan erottavaa rajaa.

Maailmankulttuuri taas on kaikille ihmisille yhteistä. Sen ilmentymiä on paljon, ja niistä tunnetuin ja laajimmassa käytössä oleva lienee matematiikka, jota jokainen käyttää joka päivä.

Tietokirjoja käännetään, jotta voitaisiin tuoda maailmankulttuuria suomalaisen sivistyksen pohjaksi ja suomalaisen kulttuurin raaka-aineeksi. 150 vuotta sitten tämä asia ymmärrettiin ja siihen panostettiin voimakkaasti. Edellä olevasta saadaan myös kääntäjien työn merkittävin ulottuvuus. Kääntäjät ovat kulttuurityöntekijöitä, mutta heillä on myös sivistystehtävä. He tuovat maahan maailmankulttuuria ja rakentavat suomalaista sivistystä.

Suomi on pieni paikka. Maapallon väestöstä noin promille on suomalaisia, eli hyvällä onnella noin promille ihmiskunnan uusista ajatuksista syntyy tällä. Loput 999 promillea ajatuksista on keksitty ja keksitään muualla, ja ne on tuotava tänne, jos haluamme osallistua niiden kehittämiseen.

Ilman vastaavaa ajatusta ei suomen kieltäkään olisi koskaan lähdetty kehittämään. Parissa sukupolvesta äidinkielestämme kehittyikin sivistys- ja kulttuurikieli, mutta nyttemmin se on päästetty rappeutumaan eikä sen merkityksestä välitetä. Miksi suomen kieli on muuttumassa halveksittavaksi, vähäteltäväksi ja toisarvoiseksi?

Vastaus edellyttää viitekehyksen, ja kerron omani. Mielestäni ihmisenä olemisen tärkein piirre on ajatusten virta. Ihmisen elämä perustuu ajatteluun, ja kehittyvä ympäristö ja elämä perustuvat kehittyviin ajatuksiin. Ajatusten virtaa voi rikastaa keksimällä kaiken itse, mut-

ta paljon nopeammin se rikastuu soveltamalla muualla syntyneiden uusien ajatusten vaikutusta aikaisempaan ajatteluun, katsomalla asioita uusista näkökulmista ja liittämällä niihin uusia piirteitä, sanalla sanoen avarakatseisuudella.

Ajattelun virta on vahvimmillaan, kun ajatusten väliaikaisena virtaa äidinkieli. Hämmästyttävästi maassamme on opiskeluun paneutunutta väkeä, joka väittää osaavansa suvereenisti, jopa täydellisesti kolmeakin kieltä. Tällainen ylimieli on yksinkertaisin tapa tukahduttaa ajattelunsa. Vielä paremmin se onnistuu kieltämällä äidinkieli kokonaan ja kuvittelemalla sen tilalle joku korvike. Tänä päivänä se korvike on englanti, erityisesti tieteessä, uusien ajatusten luomisessa. Tiedeyhteisö käytännössä kieltää suomen vaatiessaan julkaisujen kirjoittamista englanniksi. Edes suomalaista tieteellistä työtä ei saa julkaista suomeksi. Se ei ole akateeminen meriitti.

Englannista on tullut tieteellisen keskustelun käypä kieli. Myös yliopistojen oppikirjat, perusoppikirjoja myöten, ovat nykyään lähes yksinomaan englanniksi. Tällaisten ilmiöiden seurauksena englantiin keskittynyt yliopistomaailma on eristäytymässä, jolloin hyvien ajatusten soveltaminen pysähtyy liian kapeaan ajatusten virtaan: ilman ulkopuolisia vaikutteita se rakentaa omaa erilliskulttuuriaan. Juuri tämä on vaarana, kun uusien ajatusten äidinkieleen tuomiseen suhtaudutaan väheksyvästi tai suorastaan kielteisesti. Seuraavaksi kansan keskuudesta ponnistavat ajattelijat julistetaan hörhöiksi ja jopa tyhmiksi, kun he eivät ole opetelleet vieraita kieliä. Ja kun heidät työnnetään syrjään, menetetään sukupolvien mitaan kertynyt hiljainen tieto, jonka oppii vain tekemällä. Sen arvoa ei nähdä eikä siitä voida puhua, koska siitä ei ole tehty englanninkielistä lopputyötä.

Ulkopuolisia ajatuksia ei hyväksytä, eikä ammatti- ja erikoiskieltä viitsitä kääntää. Alan perustietojen suomeen tuomista ei pidetä tarpeellisena ja jos jotakin tuodaan maahamme, se tehdään vuosikymmeniä sen jälkeen, kun asiasta on muualla tullut yleistietoa.

Suomen kielen vähättelijät eivät enää kuule, miksi suomi ylipäänsä sai virallisen kielen ja oppiaineen aseman. Ja loppututkinnon suorittaneet unohtavat, että heidät koulutettiin ilmaiseksi, jotta kaikki suomalaiset saisivat tilaisuuden rakentaa maamme ja elää siinä hyvän elämän.

Irvokkaimmillaan äidinkielen vähättely näyttäytyy Aalto-yliopistossa, jossa aloitettiin kauppatieteen opetuksen antaminen yksinomaan englanniksi. Tunkiolle lensi suomi maamme opetuksen kielenä.

Asiasta kanneltiin Oikeuskanslerin virastoon jopa kahdesti. Vastikään virasto päätti, että muiden kielten käyttö ei saa syrjäyttää suomen kielen asemaa opetus- ja

tutkintokielenä. Suomea on käytettävä loppututkinnon suorittaneiden kansainvälistymishaluista huolimatta. Se on siis lakiin perustuva valtion virallinen kanta.

Kun ammattilaiset osaavat asiansa suomeksi, he pystyvät keskustelemaan siitä omassa ympäristössään, siirtämään tietoa muille. Jotkut heistä kenties jopa haluavat tuoda lähipiirinsä uusia ajatuksia, jotta myös suomalaiset kuuluisivat maailmankulttuuriin ja rakentaisivat sitä, jotta meillä olisi sivistys pelkän paikallisen kulttuurin asemesta.

Suomalaisten suuret kysymykset ovat edelleen vastausta vailla. Keitä me siis olemme? Ja minne olemme menossa?

Käsitys suomalaisuudesta ja suomen kielestä näyttää joutuneen harhateille. On typeryyttä kuvitella, ettei äidinkielemme soveltuisi maailman mitat täyttävään ajatteluun tai että suomi olisi menettänyt merkityksensä. Että maassamme syntyneet englantia osaamattomat eivät kykenisi ottamaan paikkaansa maailmankulttuurissa. Ettei heille kannattaisi antaa uusia ajatuksia heidän äidinkielellään eli suomeksi.

999 promillea uusista ajatuksista syntyy muualla. Se on hyväksyttävä. Ajatukset on päästettävä Suomeen, ne on käännettävä suomeksi. Ne on saatava kaikkien suomalaisten käyttöön äidinkielellämme. Sen me kääntäjät teemme. Hahmottelin tässä tietokirjojen kääntäjille myös sivistystehtävää. Se kuuluu heille. Se on tietysti mahdollon tehtävä, mutta siihen on ryhdyttävä, siitähän huolimatta, että se ei ole nykyään muodikasta.

Vaikeuksista huolimatta tietokirjojen kääntäjien tulee jatkaa maailmankulttuurin tuomista Suomeen, osallistua maamme sivistyksen rakentamiseen. Mutta tähän työhön tarvitaan lopulta kaikki suomalaiset. Muuten suomen kielen tila heikkenee entisestään.

Itseoppinut kääntäjä, tietokirjojen kääntäjien esikuvaksi sopiva Samuel Rinta-Nikkola kirjoitti vuonna 1804:

”Sillä se, joka ei harjoita lukemista, ia kuitenkin halaiaa tietoa, hänen täytyy aina kysellä, ia olla tyytyväinen, ios hän saa toden eikä walheen wastauxexi. Tiedon kautta tullan enemmän sisälle korkiaan maailmaan kuin koriain waatteitten kautta.”

Lyhennelmä esitelmästä, jonka kustantaja ja suomentaja Kimmo Pietiläinen piti 18.4.2016 Tampereen yliopiston Studia Generalia -sarjassa Mansesta maailmalle. Esitelmä on luettavissa kokonaisuudessaan SKTL:n verkkosivuilla osoitteessa www.sktl.fi.

Myyttinen kala

Yltäkyläinen kala liikehtii rauhallisesti kala-altaassa, kiireisen kiinalaisen ravintolan aulassa. Hälisevän joukon puheensorinan keskellä yltäkyläinen kala nostetaan pienellä haavilla kala-altaasta ja kannetaan lopulta näyttävästi pöytäämme kauniisti tarjottimelle aseteltuna ja herkullisen meheväksi höyrystettynä. Innokkaiden taputusten saattamana yltäkyläinen kala lasketaan pöydän pyörivään keskiosaan. Yltäkyläinen kala on pyydystetty läheisestä Tai-järvestä ja nautitaan illallisella suositussa, ääriään myöten täydessä rantaravintolassa Wuxin kaupungissa, Kiinassa.

余 ja 鱼

Yú ja yú
Yltäkyläisyys ja kala

Yltäkyläiset pulleat kalat polskuttelevat uuden vuoden julisteissa, rullamaalauksissa, tauluissa, posliinista ja lasista tehdyistä koriste-esineissä ja toivottavat runsaasti onnea, vaurautta ja menestystä, etenkin kiinalaisen uuden vuoden aikaan. Jokaiselle meistä. Yltäkyläisesti.

Sain kiinalaiselta ystävältäni vuosia sitten lahjaksi pienen pyöreän lasipallon, jonka sisälle taiteilija on pikkutarkasti

Donglin-akatemia Wuxin kaupungissa Kiinassa.

ja viimeistellysti maalannut kaksi eloisan ja virkeän näköistä, suurisilmäistä pulskaa kalaa. Punaisen ja keltaisen. Vastustamattoman iloisen oloisina ja katseen vangitsevina. Lasipallo seisoo tukevasti kirjoituspöydällä puisella jalustalla. Ystäväni kertoi lahjan antaessaan, että toivoo sen tuovan minulle jatkossa ylenpalttisesti onnea. Kalojen kuvat lasipallossa tuottavat minulle hyvää mieltä jo pelkästään niitä katsellessa.

Kiinan kulttuuria hyvin tunteva suomalainen tuttavani katseli mieteliäänä pirteitä kaloja lasipallossa ja ihmetteli sitten, miten ei oikeastaan kiinnitä sen enempää huomiota nimenomaan juuri kalaan kiinalaisen uuden vuoden koristeissa tai tauluissa, vaikka tietää siihen liittyvän sanaleikin, mutta arveli sen sitten johtuvan siitä, että ”kala ei kai vain kiinnosta syvemmin, ei niin paljon kuin esimerkiksi lohikäärme joka on huomattavasti jännittävämpi, maagisempi ja myyttisempi symbolisena käsitteenä”. Jotenkin voisin uskoa, että tuttavani on tässä asiassa osittain oikeassa ja että kala on monille jo liiankin tuttu näky kiinalaisen uudenvuoden kuvituksessa herättääkseen meissä syvempää mielenkiintoa.

Kala siis edustaa kiinalaisessa symboliikassa yltäkylläisyyttä, runsautta ja vaurautta. Samanlaisesta äänneasusta johtuen nämä kaksi sanaa: 余 ja 鱼 (yú ja yú), yltäkylläisyys ja kala, liitetään toisiinsa symbolisesti. Kala esiintyy yleisesti esimerkiksi kiinalaisen uuden vuoden kuvissa ja kala on mukana menestystä tuovana ruokalajina kiinalaisen uudenvuodenaaton aterioilla. Kun halutaan kuvata avio-onnea, julisteissa ja kuvissa esiintyy kaksi kalaa. Mutta kuvien lisäksi kala esiintyy myös erittäin monissa kiinalaisissa sanonnoissa.

Myyttien kala

Tarina kalasta, joka hyppää ”lohikäärmeen portin” lävitse muuttuen sen jälkeen lohikäärmeeksi, on ehkä tunnetuin kalaan liittyvä kiinalainen myytti.

Kertomuksen mukaan kala on karppi, ja jos se onnistuu hyppäämään vastavirtaan Keltaisenjoen niin kutsutusta ”lohikäärmeen portista”, voimakkaasti virtaavasta kohdasta, jossa tasanko ja vuori kohtaavat, muuttuu se lohikäärmeeksi. Muutamissa tarinan versioissa karppi nousee hyppynsä ja muutoksen jälkeen taivaaseen.

Kyseisestä myytistä syntyi tunnettu ja ahkerasti käytetty kiinalainen sanonta:

一登龙门，身价十倍 (Yī dēng lóng mén, shēn jià shí bèi). Kirjaimellisesti sanonta tarkoittaa seuraavaa, kalaan viitaten: Hypätyään lohikäärmeen portista se muuttuu kymmenen kertaa arvokkaammaksi. Kuvaanollisesti sanontaa käytettiin aikaisemmin pääasiassa silloin, kun haluttiin viitata keisarillisen virkatutkinnon

suorittamiseen ja tutkinnon mukanaan tuomaan yhteiskunnallisen aseman nousuun.

Runoilija **Li Bain** (usein myös muodossa **Li Po**), 701–762, kerrotaan käyttäneen kyseistä sanontaa kirjeessään kuvernööri **Han Chaozongille**. Han Chaozong toimi Tang-dynastian kaudella, keisari **Xuanzongin** aikana Jingzhoun alueen kuvernöörinä. Hänestä kerrotaan, että hän oli lämminsydäminen ja pidetty kuvernööri. Häntä arvostettiin ja kunnioitettiin. Li Bai toivoi kuvernööri Han Chaozongin suositteluvan häntä virka-asemaan ja kirjoitti kuvernöörille kirjeen, jossa pyysi saada kutsun vierailulle kuvernöörin kotiin.

Kirjeessään Li Bai maalailee toivomansa vierailun tuomaa hyötyä mainitsemalla kuvernöörille kuinka ”kuljetuani lohikäärmeen portista asemani nousee kymmenkertaisesti”. Köyhemmälle kansanosalle kulkeminen lohikäärmeen portista tarkoitti vierailua varakkaiden ja arvostettujen henkilöiden kodeissa. Astuessaan sisälle rikkaan ja kunnianarvoisan henkilön taloon he kertoivat kulkeneensa lohikäärmeen portista, jolloin myös heidän arvonsa nousi heidän omassa yhteisössään.

Kuvernööri Han Chaozong ei kuitenkaan suositellut runoilija Li Baita virka-asemaan. Historiatiedon mukaan kuvernööri ei vastannut lainkaan Li Bain kirjeeseen. Li Bai ei tunnetusti myöskään koskaan yrittänyt suorittaa keisarillista virkatutkintoa, mutta hän sai kutsun Hanlin-akatemian virkamieheksi, missä toimessa hän ei tosin pysynyt pitkään. Li Bai kun piti enemmän seikkailevasta ja kiertelevästä elämästä, mistä hänet yhä Kiinassa hyvin muistetaan.

Kyseinen sanontakin on säilynyt kiinalaisten muistissa hyvin, ja sillä on edelleen merkitystä tämän päivän Kiinassa, varsinkin opiskelijoille. Aikaisemmin se viittasi onnistumiseen keisarillisessa virkatutkinnossa, ja nykyisin sanontaa käytetään kun halutaan rohkaista opiskelijoita ahkeroimaan sinnikkäästi ja peräänantamattomasti,

jotta he suoriutuisivat hyvin esimerkiksi yliopiston pääsykokeissa tai tutkinnoissa. Mutta kulkeminen lohikäärmeen portista voi ilmentää myös onnistumista ja menestystä muutenkin, muilla elämän osa-alueilla, nousua eri tavoin sosiaalisessa statuksessa, kuten ylenmistä työtehtävissä tai naimisiinmenoa.

Kun ajattelen nykyisiä opiskelijoita Kiinassa ja sitä kovaa kilpailua, johon he joutuvat pyrkiessään omiin tavoitteisiinsa, on sanonta enemmän kuin osuva, sillä ”lohikäärmeen portti” kuvaa hyvin ankaraa taistelua ensin opiskelupaikoista ja myöhemmin kilpailua asemasta työelämässä.

Ei siis ihme, että kala joka selviytyy lohikäärmeen portista symboloi paljon muutakin kuin pelkästään yltäkylläisyyttä ja vaurautta.

Kirjoituspöydälläni oleva pieni lasipallo ja sen sisään yksityiskohtaisesti maalatut kaksi veikeän vallatonta, pulleaa kalaa muistuttavat minua siis paljon muustakin kuin ainoastaan niihin liittyvästä hauskaista sanaleikistä. Myytti karpista sekä sanat 余 ja 鱼 (yltäkylläisyys ja kala), kietoutuvat hienosti ja merkityksellisesti yhteen, ja yhdessä ne symboloivat hyvin niitä silloin tällöin eteen tulevia tilanteita missä täytyy ponnistella, kulkea vastavirtaan ja olla peräänantamaton kun vastassa on isoja haasteita tai vastoinikäymisiä ja pitkällisen vaivannäön jälkeen tulevaa mahdollista menestystä, ehkä joillekin heidän tavoittelemaa vaurautta ja yltäkylläisyyttä.

”Tulkintaähky”

Kiinalainen symboliikka on niin rikas oma ulottuvuutensa, että sitä tutkiessa tulee helposti ”tulkintaähky”. Myytit ja muut vanhat kertomukset tarjoavat monine vivahteineen ylenpalttisesti taustoja ja syitä eri elementtien, kuten numeroiden, kasvien ja eläinten symboliseen käyttöön arkisen elämän monissa tilanteissa. Symboliikka on kuin monitasoinen ja monilokeroinen kiinalainen kaappi, ja kyllä, monitasoisuuteen voi helposti väsähtää, sillä joskus monet merkitykset alkavat sekoittua keskenään ja silloin tuntuu kuin katselisi jokapäiväisiä ilmiöitä tiheästi koristellun kiinalaisen sermin takaa.

Mutta ei kala pelkästään kiinalaisessa mytologiassa ole yltäkylläisyyden ja menestyksen symboli. Esimerkkejä kertomuksista jotka viittaavat kalan yhteydessä runsauteen, ylenpalttisuuteen, löytyy lähempääkin, ajatellaanpa vaikka Raamatun kertomusta viidestä leivästä ja kahdesta kalasta. Tarinassa on symbolisesti toki kyse muustakin kuin ainoastaan kahteen kalaan ja viiteen leipään liittyvästä ihmeteosta, sillä jo alkuseurakunnissa roomalaisajalla kala toimi kristittyjen salaisena tunnusmerkkinä, mutta muistan kuinka tässä Raamatun kertomuksessa viisi leipää ja kaksi kalaa saadaan nimenomaan riittämään suurelle väkijoukolle. Ja uskoisin, että yltäkylläisesti.

Voisi siis halutessaan ajatella, että myyttiset runsauden kalat ovat uiskennelleet eri aikoina eri kulttuureiden ikuisiin tarinoihin melkein kuin huomaamatta, jopa että

myyttiset kalat ovat aina olleet kertomusten taustalla, tarinoita mahdollistavina ja yhdistävinä tekijöinä. Tähän asiaan jokainen kai valitsee omaa ajatteluaan eniten miellyttävän näkemyksen tai näkökulman.

Kiinalaisessa perinteessä myyttinen kala elää vahvana. Kertomukset, jotka jollain tasolla kytkeytyvät ihmisten mielissä heidän omiin kokemuksiinsa, tuovat arkiseen elämäänsä tarinoiden myyttisen ja taianomaisen ulottuvuuden.

Esimerkiksi sen sijaan, että käyttää arkisessa kielenkäytössä jatkuvasti sellaisia hieman kuluneita sanoja kuten ongelmakohdat tai haasteet, voikin arvoituksellisesti vaihtaa joskus paljon mielenkiintoisempaan ilmaukseen ”lohikäärmeen portista”. Myytit antavat näin hienon mahdollisuuden rikastaa käyttökieltä sekä myös mahdollisuuden nostaa ajatukset hetkeksi irti elämän suurista tai pienistä hankaluuksista ja puuduttavista

rutiineista. Ehkä kaikkien näiden syiden vuoksi myytit, kuten tarina lohikäärmeen portista, kulkevat perinteessä ja puhekielessä mukana päivittäin ja jatkavat kulkuaan vuosisadoista toiseen.

Teksti ja kuvat: Kirsi Ahola

Kirjoittaja on vapaa kirjoittaja, joka asunut aiemmin Kiinassa, Shanghaissa seitsemän vuoden ajan työskennellen sekä opiskellen mandariinikiinaa paikallisessa yliopistossa. Hän on kirjoittanut aiemmin artikkeleita Kiinasta ja kiinan kielestä ”Kiina sanoin ja kuvin” -lehteen.

Kirjallisuuslähteitä:

C.A.S. Williams: Chinese symbolism and Art Motifs, 1974 by Charles E. Tuttle Co., Inc.
Situ Tan, Tang Bowen, Ding Cong: Best Chinese Idioms (Volume 2) Chinese-English, 2003 by Peace Book Co., Ltd.

JÄRJESTÄJÄT:

Helsingin yliopisto: Nykykielten laitos ja
Ranskalaisen filologian oppiaine
Marcel Proustin ystävät ry - Marcel Prousts
vänner rf

YHTEISTYÖSSÄ:

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto
FILI

Marcel Proustin ystävät ry on vuonna 2003 perustettu ranskalaista kirjallisuutta ja kulttuuria harrastava kaksikielinen yhdistys Proustin hengessä. Marcel Prousts vänner rf grundades år 2003. Den tvåspråkiga föreningen ägnar sig åt fransk litteratur och kultur i Prousts anda.

Haluatko jäseneksi? Ota yhteyttä sihteeriin. Vill du bli medlem? Kontakta sekreteraren, piipponen.toni@gmail.com.

<http://proustinystavat-vanner.net>

LUENTOSARJAA TUKEMASSA:

NILO HELANDERIN
SÄÄTIÖ

Faro-säätiö

LUENTO - SARJA

RANSKALAISEN
KLASSIKKOKIRJALLISUUDEN
KÄÄNTÄMISESTÄ

1.2. -
5.4.2017

Keskiviikkoisin
kello 18-20

Metsätalo,
luentosali 2

Apuraha kirjan käännöspalkkiona

Aika ajoin kääntäjät kysyvät, miten pitäisi suhtautua tilanteeseen, jossa kustantaja sanoo, ettei käännöspalkkioon ole varaa, mutta kirja voidaan julkaista, jos kääntäjä hakee työhön apurahaa. Kysymys on ongelmallinen, koska käännöspalkkio on korvaus tehdystä työstä, tai oikeammin maksu käännöstyön käyttöoikeudesta. Perinteisesti käännöspalkkio on ollut korvaus siitä, että kääntäjä luovuttaa kustantajalle yksinoikeuden käännöksen julkaisemiseen painettuna kirjana. Käännöksen julkaisu e-kirjana, äänikirjana tai vaikka lehden jatkokertomuksena ovat omia julkaisujaan, joista tulisi sopia erikseen, mutta toisinaan näistä oikeuksista pyritään sopimaan samalla korvauksella. Palataan otsikon teemaan: Jos kustantaja ei mitään maksa, mikä järki siinä on, että sille siirtyisi mitään, varsinkaan useampia rahanarvoisia käyttöoikeuksia? Miksi kääntäjä luovuttaisi pois oikeuksia ilman että saisi hyödyntäjältä mitään vastiketta? Tai miksi joku kolmas, apurahan myöntäjä, maksaisi vastikkeen toisen puolesta?

Jotkut pienet ja keskisuuretkin kustantamot rahoittavat käännöskirjahankkeitaan niin, että kustantamo käytännössä vaatii kääntäjää hakemaan apurahaa käännöstyötä varten. Tämän lisäksi kääntäjä saa vain nimellisen käännöspalkkion, jos sitäkään. ”Mikään ei kiellä toimimasta näin, mutta siitä huolimatta käännöstyön rahoittaminen pelkällä apurahalla ei ole millään muotoa terve ja hyväksyttävä toimintamalli. Vaikka kirjan kääntäminen ja julkaiseminen olisi kuinka tärkeä kulttuuriteko, kääntäjän ei kannata suostua järjestelyyn, jossa hän hankkii työn rahoituksen itse, mutta kustantamo korjaa kirjan mahdollisesti tuottamat voitot”, kirjoittaa **Markku Päckilä** osuvasti Kirjallisuuden kääntäjien selviytymisoppaassa (2013, 24).

Käännöstyö voidaan toisinaan hyvin kustantaa osin tai jopa kokonaan kustantamon saamalla käännöstuella. Tämä on eri asia kuin kääntäjille tarkoitetut apurahat. Muun muassa EU myöntää kulttuuriohjelmansa puitteissa kustantamoille apurahoja kustantamiseen. Samoin Finnish Literature Exchange eli FILI myöntää kustantajille tukia esim. vähäliikkisen käännöskirjallisuuden käännöspalkkioiden maksamiseen. Näissä tilanteissa kustantaja monesti hakee tukea yhteistyössä kääntäjän kanssa ja hakemukseen voidaan tarvita liitteeksi esim. kääntäjän ansioluettelo, käännössopimus ja hakemukseen voidaan vaatia myös kääntäjän allekirjoitus. Näissä tapauksissa kyseessä on kuitenkin kustantajan hakema

lisärahoitus, ei kääntäjän itsensä hankkima apuraha. Selvyyden vuoksi on hyvä korostaa myös, että jos kustantajan hakema tuki on tarkoitettu nimenomaan käännöstyöhön, on kohtuullista, että kustantamo silloin käyttää tukirahat kokonaisuudessaan käännöstyöhön – ja rahoittaa käännöstyötä myös omasta budjetistaan, jos tukisumma jää liian pieneksi (emt, 2013, 24).

Jos kääntäjä omissa nimissään hakee apurahaa ja sen saa, on erikoista, että kolmannen asemassa olevalla kustantajalla olisi tässä relaatiassa mitään virallista roolia käännöksen käyttöoikeuksien osalta – tai muutenkaan.

Kirjallisuuden kääntäjien kannattaakin olla tarkkana apurahoilla rahoitettujen käännösten kanssa, ettei käy niin, että kääntäjä tekee paitsi käännöstyön, myös hankkii käännösprojektin rahoituksen ja luovuttaa vastiketta – tai hyvin edullisesti – kustantajalle käännökseen liittyviä oikeuksia. Tästä valitettavan yleisestä tavasta tulisi päästä kokonaan eroon.

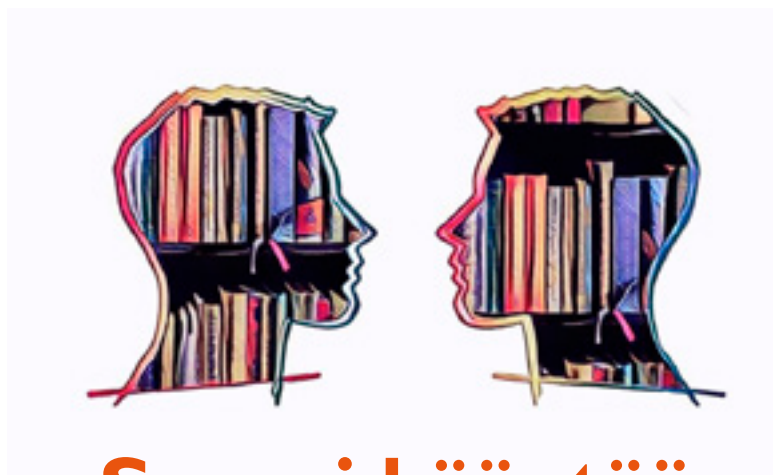
Karola Baran

Kirjoittaja on liiton lakimies.

Puhelinaika ti ja to klo 16-17.

Ensisijainen yhteydenotto sähköpostitse.

Suomi kääntää

– 100 vuotta käännettyä suomea -luentosarja

SKTL järjestää Suomen juhlavuoden kunniaksi luentosarjan yhdessä kääntämistä ja tulkkausta opettavien yliopistojen ja Diak-ammattikorkeakoulun sekä muiden alaa lähellä olevien tahojen kanssa. Luentosarja käsittelee kääntämisen ja tulkkauksen yhteiskunnallista vaikutusta Suomen historian eri vaiheissa. Luentoja on kaikkiaan yhdeksän: keväällä viisi ja syksyllä neljä luentoa, yksi luento jokaisena yliopiston toimintakuukautena. Luennot järjestetään vuorotellen eri yliopistoilla, mutta niitä kaikkia voi seurata etäyhteyden kautta, ja luennot tallennetaan myös SKTL:n Vimeo-tilille, josta ne ovat vapaasti katsottavissa jälkikäteen.

Kevätkauden alustava ohjelma:

Tammikuun luento:

17.1.2017 klo 16–18, Vaasan yliopisto

Sama suomeksi och samma på svenska – kääntäminen ja tulkkaus julkishallinnossa itsenäisyyden alkuajoista nykypäivään

- Englannin kielen ja kääntämisen professori, FT Outi Paloposki: Alussa oli käännös
- Asiatekstinkääntäjä **Tarja Sirén**: Levande tvåspråkighet med hjälp av översättning och tolkning.

Helmikuun luento:

7.2.2017 klo 16–18, Itä-Suomen yliopisto, Joensuu

Ystävän ja isoveljen tulkkina ja tulkitsijana

- Venäjän kielen ja kääntämisen professori, FT **Hannu Kemppanen**: Tulkkausta ystävyys- ja käännös- ja tulkkaustoiminta Suomi-Neuvostoliitto-seurassa
- FT **Marja Jänis**: Venäläisen kirjallisuuden kääntäminen Suomessa

Maaliskuun luento:

14.3. klo 16–18, OPH:n auditorio, Hakaniemenranta 6, Helsinki

Viranomaisen ja asiakas yhteistä kieltä etsimässä – asioimis- ja oikeustulkkaus nyky-Suomessa (puhujat vahvistuvat pian)

Huhtikuun luento:

4.4.2107 klo 16–18, Turun yliopisto

Suomi ei ole saari – käännöskirjallisuus kulttuurin välittäjänä esimerkin valossa

- Monikielisen käännösviestinnän professori, FT **Kristiina Taivalkoski-Shilov** ja suomentaja, FM **Juhani Lindholm**: Risto Roopenpojasta Robinson Crusoeen

Toukokuun luento:

Eurooppa-päivä 9.5.2017, klo 10–12, Eurooppa-sali, EU:n komission edustusto, Helsinki

EU:ta suomeksi ja EU-suomea – kääntäminen ja tulkkaus EU:ssa

Seuraa luentosarjaa sosiaalisessa mediassa aihetunnisteilla #Suomikääntää ja #Finlandöversätter.

Hae uuteen Oder-residenssiin!

Kaikkien SKTL:n jaostojen jäsenet voivat hakea SKTL:n yhteistyökumppanin Särö ry:n Saksan ja Puolan rajalla Frankfurt Oderin kaupungissa sijaitsevaan Oder-residenssiin vuoden 2017 jaksoille. Residenssi on tarkoitettu ensisijaisesti työskentelyyn, joten edellytämme kaikilta hakijoilta työsuunnitelmaa.

Haettavana on kolme kahden viikon jaksoa keväällä 8.4.–22.4.2017, kesällä 8.7.–22.7.2017 ja loppusyksystä 1.11.–25.11.2017. Hakuaika päättyy 22.2.2017.

Kahden viikon majoitusjakso on aina lauantaista lauantaihin eikä lyhyempää jaksoa voi hakea.

Käytössä on:

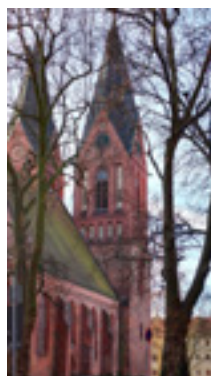
- Kahden hengen huone (16m², 2hh), jossa on parisänky, työpöytä ja vaatekaappi tai
- Yhden hengen huone (10m², 1hh), jossa on yhden hengen sänky, työpöytä ja vaatekaappi tai
- koko residenssiasunto (86m², 3hh).
- Huoneistossa on erkkeri-ikkunainen yhteistyötila, ruokailutila ja keittiö, jossa on jääkaappi ja sähköuuni ja -hella. Kylpyhuoneessa on pyykinpesukone. Asunnossa on langaton nettiyhteys. Särö ry antaa vieraiden käyttöön liinavaatteet, ison pyyhkeen ja käsipyyhkeen. Asunto on tarkoitettu korkeintaan kolmen ihmisen yhtäaikaiseen oleskeluun.

Hinnat / 2 viikon jakso

- Kahden hengen huone (1 huone, 1–2 hlöä) 420 €,
- Yhden hengen huone (1 huone, 1 hlö) 280 €,
- koko residenssi (2 huonetta, 1–3 hlöä) 700 €.

Hakulomake ja lisätietoja residenssistä löytyy SKTL:n nettisivuilta (<http://www.sktl.fi/liitto/residenssit/> > Särön Oder-residenssi).

Hakemuksen liitteenä tulee olla **vapaamuotoinen**

työsuunnitelma, jonka perusteella oleskelujaksoa haetaan (enintään yksi A4). Saatuasi myönteisen päätöksen sinun on vahvistettava viikon kuluessa, otatko residenssijakson vastaan. Ilmoitus on sitova. Hakemuksen pääset laatimaan kirjautumalla jäsen-tunnuksillasi jäsenosioon.

Hallituksen nimittämä kolmen hengen residenssityöryhmä käsittelee hakemukset hakuajan päättyttyä. Mikäli on useita työsuunnitelmaltaan sa-

manarvoisia hakemuksia, etusija annetaan hakijalle, joka ei aikaisemmin ole ollut residenssissä SKTL:n vieraana.

Luethan ohjeet verkkosivuilta huolella ennen hakemuksen lähettämistä. Hakuaika päättyy keskiviikkona 22.2.2017.

1. Kuka ja mikä olet?

Nimeltäni olen **Reita Lounatvuori**, työkseni suomen-
nan näytelmiä. Muu oleminen on jatkuvassa etsinnässä.

2. Missä asut?

Helsingin Roihuvuoressa.

3. Mitkä ovat työkielesi?

Suomi, ranska ja englanti.

**4. Kuunteletko musiikkia, kun teet töitä?
Jos kuuntelet, millaista?**

Harvoin. Korkeintaan **Bachia** hiljaisella.

5. Mikä on inhokkitermisi?

'Sanoittaa', silloin kun sillä tarkoitetaan tunteista puhu-
mista.

6. Millaisissa vaatteissa käännät mieluiten?

Rumissa. Lökäpöksyt ja huppari, ei koruja.

7. Minkä muruja löytyy eniten näppiksesi raoista?

Sensuroitujen sähköpostien.

8. Mistä käännöksestäsi olet kaikkein ylpein?

Daniel Danisin näytelmästä *Sananlaskijan laulu* (*Le chant du Dire-Dire*). En tiennyt, että pystyn tuottamaan niin runol-
lista kieltä.

9. Menetätkö joskus yöunesi käännöstyön takia? Tai tulevatko käännökset uniisi?

Nykyään en stressaa töistä. Nuorena saatoinkin jopa sairastua liiasta työpäikäilystä. **Martin Crimpin** *Tapaus A.* (*Attempts
on her life*) vaati valmistuakseen yhden keuhkokuumeen.

**10. Minkä äidinkielenopettajasi / pääkiesi opettajan opetuksen muistat? Mikä on syöpynyt tulikir-
jaimin sieluusi?**

"Lounatvuori, huumori on luopumista!"

11. Miksi valitsit itsestäsi juuri tämän valokuvan nähtäväksemme?

Näytän siinä lempeämmältä kuin yleensä kuvissa.

Reita Lounatvuori sai vuoden 2016 kääntäjien valtionpalkinnon.

SKTL:N UUDET JÄSENET

Varsinaiset jäsenet

Annala, Sanna, Oulu, II
Brockmann, Jaana, Espoo, II
Heino, Terhi, Tampere, II
Inkinen, Jaana, Turku, II
Ivaska, Laura, Turku, I ja V
Jokela, Linda, Rooma IT, II
Juntila, Kristiina, Helsinki, I ja II
Kajanto, Teija, Lahti, II
Kanat, Velit, Tuusula, IV
Ketola, Anne, Tampere, V
Kotisaari, Christina, Tampere, I ja II
Lempinen, Ulla, Turku, I
Muhonen, Tomi, Muurame, II
Raitakari, Mea, Turku, II
Sares, Anne, Vantaa, II
Wantzlöben, Gerald, Seebach, Saksa, II ja IV
Wen, Yi, Tampere, II
Zhu, Jing, Turku, II

Koejäsenet

Iivanainen, Tuomas, Espoo, II ja III

Opiskelijajäsenet

Al-Kubaisi, Omar, Oulu, IV
Beckers, Anna, Tampere, II
Fatah, Shadman Ali, Kerava, IV
Haapaniemi, Riku, Tampere, II ja III
Hukka, Anna, Helsinki, II ja IV
Huttunen, Mirja, Kauppiänmäki, II
Hänninen, Nina, Kotka, II
Juutinen, Oona, Helsinki, II
Kivinen, Senni, Turku, III
Lehto, Tatu, Hammaslahti, II
Nasery, Shilan, Turku, IV
Ruotsalainen, Marja, Espoo, II ja III
Sundelin, Ulrika, Helsinki, III
Toivonen, Ville, Helsinki, II ja IV
Vinkki, Pia, Parainen, II

Uuden jaoston jäsenet

Erkintalo, Paula, Tampere, II
Lönnroth, Harry, Tampere, V

Tervetuloa jäseniksi!

XV KÄÄNTÄMISEN JA TULKKAUKSEN TUTKIMUKSEN SYMPOSIUMI

KäTu2017: Moninaisuuden voima Vaasan yliopisto 21.–22.4.2017

Onko käännöstutkimuksen kiihtyvällä tahdilla moninaistuva kenttä voimavara? Miten yhteiskunnan ja yliopistomaailman moninaiset muutokset koskettavat kääntämistä ja tulkkausta sekä niiden opettamista ja tutkimista? Missä kulkee monikulttuurisuuden ja monikielisyyden rajapinta? Entä ammattilaisten ja ei-ammattilaisten? Miten toimijuus, valta, voima ja jaksaminen linkittyvät käännösviestintään, sen opettamiseen ja tutkimukseen?

Näihin ja moniin muihin kysymyksiin etsitään vastauksia XV KäTu-symposiumissa. Lue lisää kiertokirjeestä ja lähetä oma ehdotuksesi sektioesitelmäksi tai posteriksi! Tutustu myös mielenkiintoisiin työpajoihin!

Toinen kierto- ja esitelmöntikutsu on luettavissa symposiumin verkkosivuilla osoitteessa <http://katu-symposiumi.com/xv/>.

Ilmoittautuminen alkaa **17.2.2017** ja päättyy **17.3.2017**

Jatko-opiskelijoille ja ohjaajille suunnattu, mutta kaikille avoin koulutustapahtuma "Tutkija median valokeilassa" järjestetään **20.4.2017**.

TIEDON HELMI -PALKINTO

Symposiumin yhteydessä jaetaan toista kertaa SKTL:n opettajien ja tutkijoiden jaoston Tiedon helmi -palkinto. Palkinto myönnetään vuorovuosin opetuksen tai tutkimuksen saralla ansiotuneelle henkilölle tai yhteisölle joko yksittäisestä teosta, pidempiaikaisesta toiminnasta tai koko elämäntyöstä. Vuonna 2017 palkinto myönnetään **tutkimusansioista**.

Palkinnosta päättää SKTL:n hallitus palkintoraatina toimivan jaoston toimikunnan esityksen pohjalta; esitys taas perustuu opettajien ja tutkijoiden jaoston jäseniltä saatuihin ehdotuksiin. Ehdotuksia tekevien tulee noudattaa palkintoehdotukseen liittyviä peruseriaatteita, jotka ovat luettavissa liiton verkkosivujen jäsenosiosta (<https://sktl-fi.directo.fi/jasenet/opettajat-ja-tutkijat/toiminta/tiedon-helmi-palkinto/>).

Ehdotukset ja perustelut pyydetään lähettämään viimeistään **15.2.2017** jaoston sihteerille Turo Rautaojalle, s-posti [turo.rautaoja\(at\)utu.fi](mailto:turo.rautaoja(at)utu.fi).

Tervetuloa Vaasaan!

KOPIOSTO-apurahat haettavina

Hakuaika: 1.–28.2.2017 klo 23:59

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus julistaa haettavaksi valokopioinnista maksettujen tekijänoikeuskorvausten perusteella Kopiosto-apurahat kääntäjille.

Apurahapäätökset tekee liiton hallitus hakemukset käsittelevän erillisen Kopiosto-työryhmän ehdotuksen perusteella. Apurahan myöntäminen on harkinnanvaraista. Apuraha voi olla suuruudeltaan **enintään 1 000 euroa**.

Apurahan myöntäminen edellyttää **Kopiosto-valvontavalta-kirjan** antamista liitolle **kääntäjän ominaisuudessa**. Valtakirjalomakkeet löytyvät Kopioston sivuilta www.kopiosto.fi -> Palvelut oikeudenomistajille -> Kopiosto-valtakirja.

Apurahaa voivat hakea kaikki, jotka ovat kääntäneet tekijänoikeuslaissa tarkoitettua suojattua aineistoa, ts.

- kirjallisuutta (sekä kaunokirjallisuutta että varsinkin tieto- ja oppikirjallisuutta),
- artikkeleita sanoma- tai aikakauslehdille tai
- julkaistua asiatekstiä.

Apurahatyyppit

Kopiosto-apurahaa voidaan myöntää **hanke- tai konferenssiapurahoina**. Apuraha on henkilökohtainen.

Hankeapurahaa voi hakea tiettyyn käyttökohteeseen, esim. perusteltua opintomatkaa varten, ammattikirjallisuuden, työvälineiden tai työhuoneen hankintaan tai muuhun kääntäjän ammattitaitoa ja työskentelyolosuhteita edistävään tarkoitukseen.

Konferenssiapurahalla tarkoitetaan apurahoja kansainvälisiin tai kotimaisiin seminaareihin tai konferensseihin, kursseihin, koulutustilaisuuksiin, yms.

Konferenssiapurahaa voidaan myöntää myös hakijoille, jotka eivät tuota tekijänoikeuslaissa tarkoitettua suojattua aineistoa eli valokopioitavaa materiaalia (av-kääntäjät, tulkit sekä opettajat ja tutkijat).

Valokopiointimateriaalia tuottavat kääntäjät voivat saada vuosittain korkeintaan **yhden** apurahan konferenssimatkaan, vaikka olisivat saaneet hakuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna suurimman mahdollisen Kopiosto-apurahan. Myöskään hakuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna saatu vuosiapuraha tai muu suuri apuraha ei ole este konferenssiapurahan saamiselle.

Mikäli haet konferenssiapurahaa FIT:in maailmankongressiin, voit silloinkin saada enintään 1000 euron suuruisen apurahan.

Hakuohjeet

Hakemuksessa on oltava mukana **yksilöity selvitys siitä, mitä ja minkä verran hakija on viimeisen 3 vuoden aikana kääntänyt (hakuhetkestä kolme vuotta taaksepäin)**. Erityisesti lehdistölle tai julkaistuja asiatekstejä kääntäviä pyydetään selvittämään, **minkä tyyppisiä ja kuinka laajoja tekstejä he ovat kääntäneet, missä käännökset on julkaistu jne.** Hakijan on selostettava hakemuksessa hankkeensa

mahdollisimman tarkasti ja liitettävä mukaan **yksilöity kustannusarvio** sen toteuttamisesta (*perustelut* sisältävä *työsuunnitelma* sekä *kustannusarvio*). Jos perustelut puuttuvat, apurahaa ei voida myöntää.

Haun rajoitukset

Hakijana olevan jäsenen jäsenmaksun tulee olla maksettu tai jäsenmaksuvapautuksen voimassa. **Kolmen viime vuoden** aikana saadut apurahat (sekä Kopiosto-apurahat että muut) otetaan huomioon jaosta päätettäessä.

Apurahaa ei myönnetä

- virkistystarkoituksiin eikä sosiaalisin perustein, esim. elinkustannuksiin.
- takautuvasti (jo aloitettuun ja/tai valmistuneeseen hankkeeseen tai jo pidettyyn konferenssiin).
- jos hakija ei ole antanut Suomen kääntäjien ja tulkkien liitolle Kopiosto-valvontavalta-kirjaa kääntäjän ominaisuudessa.
- hankeapurahan hakijalle, joka on hakuvuoden tai kahden sitä edeltäneen vuoden aikana saanut Kopiosto-hankeapurahaa yhteensä vähintään 1 000 euroa.
- hakijalle, jolla on parhaillaan tai on ollut hakuvuotena taikka sitä edeltäneenä vuotena tai jolle on seuraavaksi vuodeksi myönnetty vähintään 1-vuotinen taiteilija-apuraha tai määrältään siihen verrattava muu suuri apuraha (esim. kirjastoapuraha).
- jos hakemus on puutteellinen.

Hakulomake

Kopiosto-hakemuksen voi toimittaa vain sähköisellä lomakkeella liiton kotisivujen kautta. Lomakkeen voi täyttää hakuaikana osoitteessa <http://www.sktl.fi/liitto/apurahat/kopiosto-apurahat/hakulomake/>.

HUOM! Hakemuksen voi täyttää vain hakuaikana, 1.2.2017 alkaen. Hakemusta ei voi enää toimittaa liitolle paperisena. Lomake on täytettävä tarkasti – puutteellisesti täytetyt hakemukset ei oteta käsittelyyn. Hakemusta ei voi täydentää jälkikäteen ja hakija vastaa itse hakemuksessa antamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Hakuaika alkaa keskiviikkona 1.2.2017 ja päättyy tiistaina 28.2.2017 klo 23:59.

Apurahaselvitys

Kopiosto-apurahan käytöstä on saajan annettava liiton hallitukselle luotettava selvitys, johon on liitettävä alkuperäiset kuitit tai niiden kahdella allekirjoituksella oikeaksi todistetut jäljennökset. Selvitys on toimitettava 1 (yhden) vuoden sisällä apurahan myöntämisestä. Selvityksen laiminlyöjälle ei myönnetä Kopiosto-apuraha 6 (kuuteen) vuoteen.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto –
Finlands översättar- och tolkförbund ry

Kutsu sääntömääräiseen kevätkokoukseen

**Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto – Finlands översättar- och tolkförbund ry:n
sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina maaliskuun 18. päivänä 2017 klo 13.00
osoitteessa Wolffintie 30, 65200 Vaasa**

Valtakirjojen tarkastus aloitetaan klo 12.00.

Varsinaisessa kokouksessa jäsen saa valtakirjalla käyttää enintään kahden poissaolevan jäsenen äänioikeutta. Valtakirjan tulee olla nimetty määrätulle henkilölle ja kahden henkilön on todistettava valtakirjan antajan nimikirjoitus oikeaksi. Vuoden 2016 jäsenmaksunsa laiminlyöneet eivät ole äänioikeutettuja eivätkä siis voi äänestää toisenkaan valtakirjalla. Kokouksessa käsitellään esityslistalla mainitut asiat.

Tervetuloa!

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokouksen puheenjohtajan valinta
4. Kokouksen sihteerin valinta
5. Kahden pöytäkirjantarkistajan valinta
6. Ääntenlaskijoiden valinta
7. Kokouksen työjärjestyksen vahvistaminen
8. Liiton sääntöjen muuttaminen
9. Liiton vuosikertomus vuodelta 2016
10. Liiton tilinpäätös vuodelta 2016

1. Tilintarkastajien lausunto
2. Vastuuvapauden myöntäminen
3. Kunniajäsenten kutsuminen ja ansiomerkkien myöntäminen
4. Ilmoitusasiat
5. Kokouksen päättäminen

HALLITUS

* Jos haluat tutustua tilinpäätösasiakirjoihin etukäteen, pyydä niitä liiton toimistosta, sähköposti kristiina.antinjuntti@sktl.fi.

Kallelse till ordinarie vårmöte

**Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto – Finlands översättar- och tolkförbund ry
sammanträder till ordinarie vårmöte lördagen den 18 mars 2017 kl. 13.00
Wolffskavägen 30, 65200 Vasa.**

Granskningen av fullmakter börjar kl. 12.00.

På förbundets ordinarie möte kan en medlem med fullmakt använda högst två frånvarande medlemmars rösträtt. Fullmakten ska vara utställd på en bestämd person och fullmaktgivarens namnteckning ska vara bevitnad av två personer. Den som har försummat att betala medlemsavgiften för år 2016 har inte rösträtt och kan inte heller rösta med fullmakt av en annan medlem. På mötet behandlas de ärenden som nämns på föredragningslistan.

Välkommen!

Föredragningslista

1. Mötet öppnas
2. Konstaterande av mötets laglighet och beslutförhet
3. Val av ordförande för mötet
4. Val av sekreterare för mötet
5. Val av två protokolljusterare
6. Val av rösträknare
7. Fastställande av mötets arbetsordning
8. Ändring av förbundets stadgar
9. Förbundets årsberättelse för år 2016
10. Förbundets bokslut 2016

1. Revisionsberättelse
2. Beslutande om ansvarsfrihet
3. Kallande av hedersmedlemmar och utdelning av förbundets förtjänsttecken
4. Anmälningssärenden
5. Mötet avslutas

STYRELSEN

* Om du vill läsa bokslutshandlingarna i förväg får du dem genom att kontakta förbundets kansli, e-post kristiina.antinjuntti@sktl.fi.